

౨౦౧౭

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

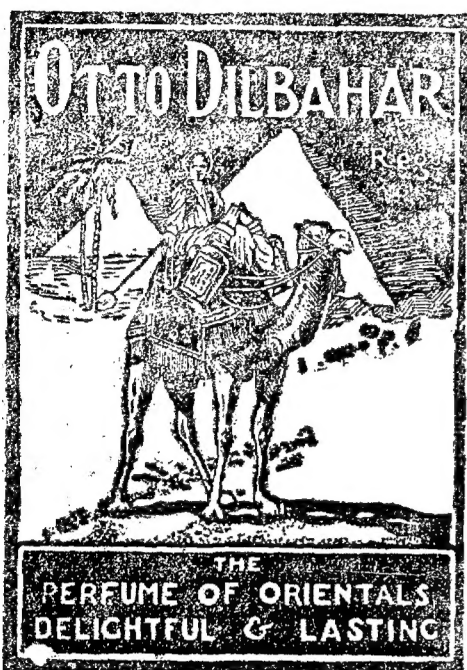
సంపుటము. ౪.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ నవంబరు నెల 22 వ తేది గురువారము

శింశానామ సంవత్సర శార్దూలమాస శుద్ధ అష్టమి.

No. 194

సంచిక ౧౯౪

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనువగునది, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది. ఆల్కాహోలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని దిండుపులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు సువాసన నిన్నలవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్నపైజు (ఆర (రాం)	సీసా 1-కి రు	0-8-0
మధ్యరకము పైజు 1-రాం	" "	0-12-0
పేరొకపైజు 2 "	" "	1-4-0
పెద్దపైజు 4 " లేక 1/2 డ్రాస్సు	" "	2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులోను దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలు నెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగోవును సీసాపై నను, కాడ్డపై నను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సులక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగువవారికి వ్రాసినచో అదాకిమృతుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

పోల్ ఏజంటు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జుమ్లామసీదు బొంబాయి.

మంచిసమయము! వేనవేలు ఖర్చుపడినది!! వెనుక దొరకవు!!
2 పంచలు కొనుగోవుకి ఆర్థికాధిపతియగు కొర్రుని కోడెండ్లప్రలాపము అను గ్రంథముకట్టి ఇవ్వము.

మేలైన జపాకా పట్టుపంచలు.

అనేకపంచలు ఖర్చుపడినందున ప్రస్తుతము ధరలు గిగించియున్నాము.

నాచటలారా! కృంగారమున్ను నాగరికతయున్న గల మేలైన ఆసర్ పట్టుపంచలు పండుగదినముల అనందముకొరకు తెప్పించి విక్రయించుచున్నాము. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ, అకుపచ్చ, రోజా, మేఘ వర్షం, ఇత్యాది రంగులు గలవి. శ్లాఘనీయమైనది, త్వరపడుదు.

కత్తయారదివిన్ని 2 కత్తయార వేదల్కుగల పట్టుపంచె 1-కి 2-0-0
చూకాచుట్టుబాలరు చౌకము 2 యూరలు ... 1-6-0

2 చౌకములు తెప్పించుకొనిన పాన్ లెన్ పేనా ఇవ్వము. అన్నిటికి పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

(586) చిరునామ:- రాజలక్ష్మి కంపెనీ, 8, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరువల్లిక్కేజీ, మదరాసు.

పీపిల్లుపార్కు

వేడుకలు, ప్రదర్శనములు.

—(౦)—

డిశంబరు 24 వ తేదీ నుండి గాని కొంచెము ముందుగా గాని ప్రారంభమగును.

హిందూ దేశ చిత్రకళా, పారిశ్రామిక వస్తు ప్రదర్శనములు జరుగును.

స్వదేశీవస్తువుల నేకములు ప్రదర్శింపబడును.

హిందూ దేశ మొత్తవఱకు పారిశ్రామిక రంగమున స్వతంత్రజీవనము చేయగలదను సమస్య కిందు తగిన సమాధానము ప్రస్తుతమగును. చిత్రమైన వినోదములు, వ్యాయామప్రదర్శనములు నేత్రోత్సవము చేయుచుండును.

ఈ ప్రదర్శనములకు శ్రీ చెన్నపురి గవర్నరుగారధ్యక్షులై యుందురు. వీనిమూలమున లభించు ద్రవ్యమంతయు చెన్నపురి యుద్ధనిధి కొసంగబడును.

ఇంకను వివరములు కావలయు వారు మదరాసు పార్కు ఫేరు ప్రదర్శనముల కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను.

సుందరము! స్వదేశీయము!! ఉపయోగము!!!

అందమైన 1918 క్యాలండరు

జనవరి 31- తేదీలోపు అమృతాంజనము డిపోవారి రు. 5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు. కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాభంగము గలుగకుండుటకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామరతైలము	పండ్లపొడి	మోహినితైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము

చక్కని డబ్బీలో వెల రు. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రు. 5-4-0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్నిచోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది.

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి.

6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఋతుశోధక

ఋతుశూల అతిక్రూరమైన వ్యాధి. దానిని తొలగింపకున్న సంతానము కలుగదు. ఈ ఋతుశోధకను సేవించి అనేక స్త్రీలు సంతానమయ్యె ఇపుడు చాల సుఖించుచున్నారు. నీవు ఋతుశూల వలన బాధపడుచున్నావా? అట్లయిన ఋతుశోధకను సేవింపుము. వెల పోస్టేజీతో డబ్బీ 8-4-0.
గంధర్వ ఫార్మసీ,
రాజమండ్రి, తేక, 88, లింగిపెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఆత్మజిజ్ఞాస

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి. దయ్యముల సభాసమును గుఱించిన శాస్త్రీయ చర్చ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాధస్వామిగారు, బి.పి. చిన్నపైజు చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0. మేనేజరు, ఆంధ్రకృత్రికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

తేలుమందు వెల సీసా ౧-కి 0-8-0

కుట్టినచోట కొంచెము మండుపోసిన బాధ మాయమగును. బాధ నరముల వెంట వెద్దనము దగ్గరనుండిబాగుట ప్రారంభించును కుట్టినచోటును బండ్లపొరుగుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈద్రావకము ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును. తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధ గలదు. అమృతాంజనముడిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు

మధ్యాహ్నం పు చర్య.

(మా ప్రత్యేక పత్రిక పత్రిక యొద్దనుండి.)

శ్రీ రామములు.

శాశ్వతిపు తరముపద్ధతి.

కానమనల శ్రీరామలు గారు (చెంగల్పట్టు జిల్లా)
 తీర్థానమను బలపరచి, వైకుంఠ వృద్ధాశ్రానికి రావలయు ననిన
 వారికి పన్నులభాగము తగ్గవలయునని చెప్పిరి. తీర్థాన మంగీ
 కృతము.

కాంగ్రెసు - వీరు సంస్కరణములు.

దేలీయ సభివాసున, చహమ్మదీయ సంఘమువారును
ఏకభావబద్ధులై తీర్మానించిన సంస్కరణప్రణాళికను సభవా
రామోదించుచు, మన రాజధానిలోని కానన సభలో నుచిత
రీతిని ప్రజ్ఞేకసంఘ ప్రాతినిధ్యమును సమకూర్చువలె నని
తీర్మానించి:

దీనిని కాకినాడలోని తైత్తిల్యులగు సూరంపల్లి విజయ
రామయ్యగారు రుపొందించి కాంగ్రెసు - లీగు సంస్కరణప్ర
కాళికాయందలి ముఖ్యవిషయములను తెలియజెప్పి, ఇతరచేతము
లందును మనచేతమునందును ఉద్వోగముల జీతములందుగల వ్య
త్యమును గురించి నుడిచి, భారతక్షత్త్రభుక్త్యాభిలంబును
విధానము ననుసరించి ఆయా యుద్వోగపరములకు కావలసిన
యుద్వోగములకంటె చాలమంది యవసర మగుచున్నారని
సెలవిచ్చిరి. ఆలవెప్పులు సెలవులు మున్నగు కారణములు
దీనికి సోతువు. ఆయా యుద్వోగములందు చేతయు లున్న
యెడల నింతభనము వ్యయము చేయవలసియుండునా యను
సంశయము కలుగుచున్నది.

స్వకృత్యము తప్పినయెడల వైశ్యులకు నైతులకు విశే
షభాగము కలుగును. మన శత పతి క్షీణితశయం దున్నది.
దేశము పతి విగ్రహమునై పుష్కల్యానితి లేవలయును.

ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య చట్ట చట్ట రాజధానియందే
గాని మరిమొక్కచోట లేదు. రాజ్యాంగరంగమునం దందరును
ఏకభావబద్ధులై యుండవలయును. అట్టి నేదో యుపద్రవము
కలదు నని విశ్వాసోన్నత యయి ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య తీర్మా
నమును గానించె.

వైశ్యులు తమతో చేరకపోవుట లజ్జాకర మని త్యాగ
రాయశెట్టిగారు బిక్కవోలు సభలో చెప్పియుండిరి.
వైశ్యులు ఏదేనిమిది వత్సరములనుండియు తమస్వాభివృద్ధికి
పని చేయుచున్నారు. బ్రాహ్మణేతరోద్యమము రమరమి
యేడాదికిందట బయలుదేరినది. కాంగ్రెసు నాయకులు 30
సంవత్సరములనుండియు దేశాభివృద్ధికి పని చేయుచున్నారు.
అట్టివి వైశ్యులు పెట్టిబృందము చేరకపోవుట లజ్జాకరమో
చేరుట లజ్జాకరమో సులభముగ నూహించుకొనవచ్చును.

చెలికాని ధర్మారాయనింగారు కూడ తీర్మానమును
బలపరచిరి.

డిప్టీ కలెక్టరు పనిచేసి స్వరాజ్యభాగనోష్ఠికితై తమ పనికి రాజీయిచ్చి తదాభ్యాసాపిత్తై త్యాగిలముతో పనిచేయుచున్న ఏ. రంగనాథము మొదలైనవారు తీర్మానము బలపరచుచు సభ్యులకు హృదయరంజకముగ నుపన్యసించి మన దేశపు పూర్వపు ఔన్నత్యమును గురించి తెలియజేసిరి. మన ప్రాచీనగ్రంథములే మన పూర్వపు ఔన్నత్యమునకు నిదర్శనము. అనియు చాలనిబో జెల్లమునకు చుట్టుకొను ఈగలవలె మన దేశమునకు చుట్టుకొను ఇతర దేశీయులే తార్కాణము. వారు మన దేశమునకు వచ్చి దబ్బుచేసికొనుచుండిరి. అట్టి మనదేశ మిప్పు డెట్టిలియందున్నది? తరువాతవారు తమయంద్యోగికాలమునందు చూచిన ప్రజలయిబ్బందులనుగురించి ముచ్చటించిరి. శర్కారు ప్రకటించు కాగితములవలనను ప్రజలబీదస్థితి ఘోషించుచున్నది. సుభిక్షిణములలో కూడ ఔషధములందునలెనే 4 కోట్ల మంది ప్రజలుతిండిలేక బాధపడుచున్నారని ఒక గొప్ప యు ద్యోగియు, వ్యవసాయదారులలో సగముమంది ఏకభుక్తము చేసిజీవించుచున్నారని అంగ్లేయులొకరును చెప్పియుండిరి. మనదేశమునందు సునత్సర్పమునకు తలకొక 30 రూపాయల వంతున ఆదాయపేర్కబడుచున్నదని మరియొకరు చెప్పిరి. అంతకు తక్కువ ఆదాయమే వచ్చుచున్నదని దాదాభాయినాథో జీగారు నిరూపించిరి. ఆముప్పుది రూపాయలలోనుండి పన్నుల క్రింద 3 రూపాయలు పోవుచున్నవి.

ఏనాటికైనను భారతవంశమునకు మోక్షమున్నదా లేదా యనియు భారతవంశము ఇతరదేశములతో సరిసమానముగ నుండవలయునా వదానియనియు యోచించి, 30 సంవత్సరములనుండి దేశీయనాయకులు పనిచేసి, స్వరాజ్య తీర్మానమును చేసిరి. మన కష్టసుఖములు మనకు తెలిసినంత పరదేశీయులకు తెలియవు. పబ్లికుసర్వీసు కమిషనువారి రిపోర్టునందు ఆంగ్లేయులందఱొక తీర్మానమును, భారతీయసభ్యు లొక తీర్మానమును చేసిరి. ఆంగ్లేయుల తీర్మానముకేవల 50 లక్షల రూప్యములవ్యయము అదనమగుచున్నది. వారికిని మనకును అన్యోన్య సంబంధము విశేషముగ లేకపోవుటవలన నిట్టియసందర్భము లేటన్నియుచున్నదని ఈ పత్రాసభుల యభిప్రాయము. కాంగ్రెసువీగు తీర్మానమును సభ్యు లంగీకరింపవలయును. స్వరాజ్యమువలన మనలోపములను మనము సవరించుకొనుటకు వీలుకలుగును. దానివలన బీదజనులు బాగుపడుదురని వారి నమ్మకము. ఈర్ష్యవలన బయలుదేరిన కార్యమును భగవంతు డెప్పుడును మెచ్చుడు.

తీర్మానమున కనుకూలముగ 11 గురు మాట్లాడిరి. వారి
లో 9 గురు ప్రావృత్తైతిరులు.

తీర్థానమనందలి శాసనపథలో అనుపదములు తరచు వాత వారివారివిద్య, వృత్తులు, పన్నులు, సంఖ్యనుబట్టి జనసామాన్య ప్రాతినిధ్యముతో బాటు అను సవరణతో తీర్థాన మంగీకృతమైనది.

ఇతర శ్రీర్మానములు వీసెంటు విడుదల, ఆలీసోదరుల
 పినోచనము, అంధ్రరాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయములు, ప్రాథ
 మిక విద్య, యజ్ఞము జరుగుచున్నంత కాలము రైలువేసెన్ను
 నిలుపుదల, వ్యవసాయకౌశాల పాఠశాలల స్థాపనలకు సంబం
 ధించిన శ్రీర్మానములు మరికొన్నియు సంగీతములైనవి.

సభకు 2500 మంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. వాటిలో 250 మంది మాత్రమే బ్రాహ్మణులు. సభయందలి జాతులవారూ కలిసి తీర్మానించిన తీర్మానములు సర్వజనామోదకము అని అధ్యక్షులు తమ యంతో స్పష్టానమునందు వెల్లడిచిరి.

పూంఁ పేగుగారు; ప్రాతినిధ్యములు.

నిమ్మ జాతుల ప్రాతినిధ్యము:—భారతనిమ్మ జాతుస్థ
రణసంఘాధ్యక్షులగు, సర్ నారాయణ చంద్రాచార్యులు
గారు వారితరపున తమ ప్రాతినిధ్యమునం దిట్లు చెప్పిరి. నిమ్మ
జాతీయలందరికి సుఖము గావించి ఆనందమున రాజ్యప్ర
తినిధికార్యవర్గుల కంపు నిమిత్తము ఈ క్రింది తీర్మానముల
జేసిరి. తాము కాంగ్రెసులీగు ప్రణాళిక నంగీకరించు చున్నా

రు. తమ లాభముల గాపాడు నిమిత్తము ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము నభిలషించుచున్నారు. సాధ్యమైన సంతత్యరలా నిర్బంధించితివిద్యను ప్రవేశపెట్టి గోరుచున్నారు. మతాచారముల మూలమున తమ స్వేచ్ఛకు భంగకరముగ నున్న ఆనవసరపు నియమముల తొలగింప తీర్మానముగావింపవలయు నని వాదజేయుచుహాసధన గోరుచున్నారు.

సంఘసంస్కరణ. సభవాని ప్రాతినిధ్యము:—బొంబాయిరాజధాని సంఘ సంస్కరణ సభవామతర్యవ్యవస్థము వారిలో గలసి మాంటేగు రాజప్రతినిధి గార్లను సందర్శింతురు. సర్ నారాయణ చంద్రావర్కరు, నటరాజను, వెంకటేశ్వరగారలును తక్కినవారు మరికొందఱును ప్రతినిధులుగ బోయెదరు. దొరతనమువారు విదేశీయులగుటచే రజస్వలా సంతర వివాహములు మొదలగు చట్టముల నంగీకరించుటకు దొరతనమువా రిచ్చ్యుకొన కున్నారనియు, భారతీయ ప్రతినిధుల విశేషముగా శాసనసభలందు జేర్చిన జవాబి ప్రాయమునుబట్టి తగిన సంస్కరణములు గావింపబడ గలవనియు వారు చెప్పెదరు.

ఇండియను లిబరల్ క్లబ్బువారి ప్రాతినిధ్యము:— వీరి క్రింది ప్రాతినిధ్యము నంపెదరు: ప్రస్తుతపు టనవసర కేంద్రీకృత పరిపాలనవలన స్థానికాంశములు బాగుగ చక్కబెట్టబడకుండ హిందూ దేశమునకు చాలవస్త్రము గలుగుచున్నది. జనాభిప్రాయ మునకు తగినరీతి నది ప్రత్యుత్తర మొసగజాలకున్నది. పరిపాలనాధికారముగూర్చి 1861-వ సంవత్సరమునుండి నిరంతరము హిందూ దేశమంతట క్రొత్త మార్గములనుండి ఆదాయమువచ్చు నేర్పాటుల జేయువలసినదని కోరుచున్నారు. కాననసభలలో భారతీయులు స్వల్పముగ నున్నారు. వారి అభిప్రాయములై నను పాటింపబడలేదు. పరిపాలనమందలి ఉన్నతోద్యోగము లన్నియు బ్రిటిషువారికొక “కట్టె పెట్టె” బడుచున్నవి. భారణములు అనుమానాస్పదములు. ఈ యేర్పాటు తొలగింప బడవలయును. విద్యాధికులగు భారతీయులు మాత్రమే ప్రజలమంచినితీతక తీసికొనిరాగలరు. వారు టుల జేయుచున్నారు. సంస్కరణ ప్రతికూలులు చెప్పన టుల ప్రజలు రాజకీయవ్యవహారముల నెఱుంగకపోలేదు. స్థానిక స్వపరిపాలనమున పరాజితులయినంతిమాత్రమున దేశము స్వాతంత్ర్యమునకు దగదనుట అసంవర్ధము. స్థానిక స్వపరి పాలనము విజయమొందకుండుటకు నిరంకుశాధికారకత్వ మువారే చాలవరకు కారకులు. పూర్వకాలమునుండియు వంశపారంపర్యముగ వారనుభవించు స్థానిక స్వపరిపాలనమును తగినరీతి నున్నహిందీ అధికారు లేమియు ప్రవేశము గలిగించు కొనకుండిన నదియెంతేనియు విజయవంతమై యుండెడిది.

పరిపాలనా సంస్కరణములు గ్రామ సంస్కరణములు నుండియు నారంభింప బడవలెను. మాన్యుక్తుదారు జిల్లాల క్షేత్ర లపవ్యవస్థను పరిక్షించుచుండగా ప్రతి గ్రామమున ఆదాయములను, పచ్చిక ప్రదేశములను, పశుశాలలను, ఆరోగ్యశాలను, రక్షక భటులను, గ్రామ క్షేమము కేసులను, అడవిని, పన్నులను, నీటివనతిని స్వయముగ నే చక్క బ్రెయ్కుకొనగలు నట్టి సంస్కరణములు గావింపబడవలయును. జిల్లా పరిపాలకవిధానము ప్రజల కనుగుణ్యమగును. వారితో నత్యంత మైత్రితోడను నిర్వర్తింపబడవలెను. అందునిమిత్తము వివిధ కాభాధికారులు జిల్లా సంఘమున జేరవలయును. మండలాధికారి సభాధిపత్యమును వహింతురు. అందఱును అసభికార సంఘములగ నచట నమావేశము కావలయును. మరియు కాభాధికారు లెందరుందురో అంతమంది ప్రజానిర్వచిత సంఘము లా సభయందుండవలయును. అసభ్యులీ క్రిందివారలచే నెన్నుకొనబడవలయును. భూకామందులు, జిల్లాస్థానిక సంఘములు, జిల్లా ప్రధాన నగరపు పురపాలక సంఘము, తక్కిన పురపాలక సంఘములు వేర్వేరు నిర్వచిత సంఘములుగ నెన్నుకొనవలయును. ప్రతి కాభావిషయము లెట్లు నడపింపబడవలయు నదియు సంఘమునందు చర్చింపబడవలయును. తక్కిన విషయములందు కాంగ్రెసునీగు సంస్కరణ ప్రణాళిక ననుచుతింపదగును. వివిధ జాతి ప్రాతినిధ్యమువలన గలుగు అసగృహముల మాత్రము జాగరూకతతో బరిశీలింపదగును. అసగృహాయకములగు ఏర్పాటులవిడిచి లాభకరముగ నెచుక బడియుండు వివిధ వర్గములవారికి ప్రాతినిధ్యము నొసగుటకు వీలయిన నట్టి యేర్పాటుల గనుగొనవలయును. హిందూదేశ కార్యదర్శిగారి సభను తొలగించి దానిస్థానమున కార్యదర్శిగారి క్రింద నెక్కుడు జీతములు గలవారిని ముగ్గురను నియమింపవలెను. అందు ఇద్దరుసభ్యులు భారతీయులుగ నుండవలయును. అసభ్యు లెంతవరకు దోషములందుండగ నది ముందుగ నియమింప బడవలెను. హిందూదేశ కార్యదర్శిని బ్రిటిషువారి లెక్కలలో జేర్చవలయును.

నా అమ్మ నా తాతలను గురించి చెప్పింది.

బెజవాడ బ్రాహ్మణేతర సభలు.

[కోటెలనూడి గోపాలకృష్ణయ్యగారు బి. ఎ.]

ఈ సభలను గురించి పత్రికలలో వ్రాయబడిన వాంఛ మాలకు కొన్ని సమాధానము లవసరమనిచోటి ప్రత్యుత్తరము గ నీక్రింది విషయములను వ్రాయుచున్నాను.

కోయంబుత్తూరు వందల బ్రాహ్మణేతరసభ జరిగిన పిమ్మట గోదావరివందలమున రాజచంద్రశాస్త్రిమన కలియగ న్నిచుడగు శ్రీ కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారి ప్రోత్సాహమున జరిగిన బ్రాహ్మణేతర విద్యుదాలయమున తీర్మానింపబడిన విషయము బ్రాహ్మణిక ఉపసంఘమునకు అందజేయబడినందు లోని ముఖ్యనాయకుల యభిప్రాయముమీద నేటియే బ్రాహ్మణేతరసభ జరుపవలసి యున్నదియు తీర్మానింపబడినది కాకినాడ పురమున కొకసభ నాహ్మణినియించు వా సభలో జరిగినచోను బట్టి అటువంటివి తరఫున మొక బ్రాహ్మణేతర "నాయకు" గన జరిగిన వానిననియు, సామాన్యసభ జరుపవలెననియు జనప్రాయశ్రద్ధలతో నందరిని సంగీతమునకు మిక్కిలి కృషిప్రయోగమునకును, సామాన్యసభలో గనగల ముత్యములను, నానభి నేదియో కూడవిస్తామన జరుపవలయుననియు, తీర్మానము కాబడినది. అట్టిసభకు ప్రతినిధులైన రెండవలయుననియు వారి నెవరేర్నాను చేయవలెననియు విషయములో చూచు వాగా కొందరు ప్రతిభావాలావానని నొక సామాన్యసభ జరుపుటకునే ఆసక్తితోనైన నెన్నుకొనబడు కొలది నియమిత సభ్యులను నాయకసభకు ప్రతినిధులగు నందుట బాగుండుననిరి. కాని ప్రతి భావాకాశమున బ్రాహ్మణేతర జనము తగినంత శ్రద్ధవహించి భావాకాశము జరుపుట కుద్యుక్తులయ్యుండనియు వారి ప్రోత్సాహము నిమిత్తము కొందరేన్నది విశ్వప్రయత్నముచేసిన గాని యట్టిసభలు జరుగ నేరనియు భావాకా ప్రజలకే యీ కార్యభార మిడిన యెడల ఆశ్రద్ధవలన తమ కార్యము నెరవేరనియును జిల్లా మొత్తముమీద నాయకుల నెన్నుకొనబడు ప్రతిజిల్లాలోని కొందరి ముఖ్యనాయకులకు వ్రాసి పేర్లు తెప్పించి వారల నాహ్మణినియట బాగుండుననియులేని యెడల కాలపాతమునై యిండియా మంత్రిగారు వచ్చు సరికి సభజరుగుటయే దుర్లభ మగుననియు యరికొందరు వారించగా నీ రెండవవాదము సభ వారిచే నంగీకరింపబడినది.

బ్రాహ్మణేతర నాయకసభకు తగిన కూడలిస్తాన మేది బాగుండునని కొన్ని రైల్వేలోచనలోనికిదిగి రాజచంద్రశాస్త్రిగారు గాని కాకినాడగారి బెజవాడగారి, గుడివాడగారి వీరిలో నేర్పిన నేర్పించవలసికన్పెను. తుదకు బెజవాడలో జరుపుటకు సమ్మతించబడినది.

సభ జరుపుటకు ముందే పత్రికలగు ఖంబులు వెల్లడిపఱచు బడి ప్రత్యక్షముగాని ముఖ్యప్రతినిధులకు బాబులు వ్రాసి వారలకిది నాయకులగు వారి కాహ్వానము లంపబడినది. కాని వీరి నాయకుల బాబులలో సాధారణముగ 100-కి 90 పేర్లు అన్ని బాబులలో సమానమునై వున్నది. అవసరమై ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని బ్రాహ్మణేతర నాయక సభకు బ్రాహ్మణేతరులలో నై వెల్లడిన బాబులలోని వారి పేర్లున్న చట్ట నిర్మాణ సభ్యులకులయి ఖాదురైలుబాడ్డు గట్టులో ప్రచురపరచబడిన పేర్లన్న తాలూకాబోర్డులకు క్యాండిట్ల పేర్లన్న క్యున్సిల్ తాలూకా బోర్డులకు సభ్యుల నాయకులను పాఠ్యమైనంత చూచు సరిబాచి వారల నాహ్మణినియి యన్నాము. ఈ యర్హతలు కాకపోయినను విద్యనభ్యసించి, పలుకుబడిని బట్టియు వారిల క్షేత్రముఖ్యమున బట్టియు జిల్లానాయకు లేర్పరచిన వారిని కూడ యాహ్వానము చేసియున్నాము.

ఈ సభ ప్రత్యేకముగ కొలదికాలములో కొలదికాలమున జరిపి నాయకుల యభిప్రాయము ప్రధికృతము గావించు నుద్దేశంపరచిన సభ ప్రచురపరచబడిన యింక నాల్గవినము లకు సభ జరుగనగా చాటుపట్టు కాపురముల శ్రీ మాగంటి శివయ్యగారును కవులవరం కాపురముల కనగర వేంకట చల పతయ్యగారును ఆహ్వానములు కొందరి కందగి పోతువుచేత వారికి స్పృహకరముగ లేదనియు అందరిని సభకు రానివ్వవలయుననియు కోరిరి. కాకినాడ పురమున జరిగిన తీర్మానము నకు కృతిరేకముగ నాయకసభయని పేరుపెట్టి కృష్ణజిల్లాలోని వారిని హెచ్చుసంఖ్య రానిచ్చినయెడల తక్కిన జిల్లాలోని వారినికంటె నసంఖ్య నొందుగుననియు చేసిన యోర్మాటులు కొలదిమందికినియు సభాభవను సామాన్య

సభ జరుపునంత వికాలము లేదనియువారికి సమాధానముచెప్పి యున్నాను. ఒక గ్రామమునుండియే నందరిని రానిచ్చుట కంటె వారలో ముఖ్యులగు కొందరిని రానిచ్చుట స్పృహకరమని చెప్పియుంటిని. ఆ విషయమై అంగలూరు కవులవరం లోని కొందరిని సంప్రదించి నరువాడు రాత్రివచ్చి మూర్ఖాడి వెళ్లేదని శివయ్యగారు వాటి చెప్పిరి గాని వారేను. ఆయన వారు పత్రికలలో పేరేమి జనము గావలసిన దనియును యీ సభలోని తీర్మానముల నడ్డునేయవలయు ననియు గోరుచు సంజేతములంపిరి. బెజవాడలోని మా బ్రాహ్మణసోదరులు వీరికి తోడ్పడిరి. కేళకపిళ్లగారికిని న్యాయ ఇండియావారికిని శింతి వాదలంపి నాన్వయ రావించిరి. ఈ గట్టంతుకు ముఖ్య కారణమేమిటని విచారించగల సలలు సభకు బ్రాహ్మణి రానిచ్చేటగా గ్రామసాధి సత్తిగా నుండుటయే ననిరి. మేము చేయ నము కట్టిన సభకు పోటీ సభను జరుపుటకు స్థితి పరిచిరి. కాని కృతిరేకములో కొందరు బుద్ధి సంతుల పోటీ సభ కలంజనము కాదాయె గానిగా నడచుట యుక్త చనియు నూహించి న్యాయండియా పత్రిక తరఫున రాబడిన కంటెకెర్, కనగనాదం నొనలియార్లు కన్యకలవలె యెడల వారును సమ్మతమే నని వారిని గొప్పించి వారిలో కలసి రాజీ పడ్డుతుల కుభయలును కోరిరి. నరువాడు సభలో నుపక్రమించ వలసిన తీర్మానమును కంటెకెర్ గారు తమ స్వరస్థుని నీ క్రిందివిధమున వ్రాసిరి.

"Resolved that the Congress League scheme of reforms should be adopted as far as practicable with the addition of making adequate provision for the representation of different communities in public services and public bodies." "Resolved also that the Biccavole scheme of reform or portions thereof be incorporated in the Congress League scheme of reforms wherever necessary and as far as practicable."

ఈ తీర్మాన మాంధ్రమున నీక్రింది విధముగా నుండును. "పట్టిన సభలందును ఉద్యోగము లందును వివిధసంఘములకు తగినంత ప్రాతినిధ్యముతో కూడినట్లు కాంగ్రెసు ప్రజాభిక నాచరణీయముగు నంత వజరు అవలంబించుటకు తీర్మానించడ మైనది." "ఆవసరమైన యచ్చటనున్న ఆచరణీయమైనంత వరకును విక్ర-వోలు ప్రజాభికను గాని అందులోని భాగములు గాని కాంగ్రెసు ప్రజాభిక యందు చేర్చుటకు గూడ తీర్మానించడ మైనది." ఈ తీర్మానము సర్వజనాంగీకారమున కని యచటకున్న పెద్దలందరుసమ్మతించి యందుకు నిదర్శనముగ పక్షతనని మల్లిఖార్జునులుగారు, కానూరా వామోదరయ్యగారు, త్రిపురనేని రామస్వామి బొర్లెరుగారు కానూరి వేంకటచలపతయ్యగారు, కానూరి వేంకటరామయ్యగారు, మాచిమా గానస్వామిగారు, మాగంటి శివయ్యగారు, మున్నగువారు ఆ తీర్మానముక్రింద సంతకములు చేసిరి కాని ఆరా త్రి నయకేసిన కేళకపిళ్లగారు యిందుకు సమ్మతించలేదనియు ప్రత్యేకసభ జరుపుటకే నిశ్చయింపబడినదనియు యరువా దిదంబమున ప్రచురపరచబడినది. రెండవసభ జరుగకుండా సమాధాన పనుదురేమో సంభయముతో ప్రకల్పించిన కొందరు బ్రాహ్మణసభ్యులకు యాభాగంకము కల్గినను మరునాడునగు న.న రెండవసభ జరుగునని విజుటతోడని వారికి వెయ్యెను గుల సభ్యులకిరి మరలత యుత్సాహముతో సహా మునర్ప మొదటిదిరి. ఆహ్వానపత్రికలు ముద్రాయంత్రమున కప్ప డవ్వబడి పంపిరి. రెండవసభకు యరకాళములో ఆంధ్రప్రదేశ్ కు రందిలి బ్రాహ్మణేతరుల రమ్మని చాటింపిరి. చాలవంతు జన భాహుశ్యము మా సభకు కృతిరేకముగ నున్నట్లు పత్రికలకు వ్రాయునిమిత్తమే ఈసభ గావించబడినది. రెండవసభ కాహ్వా నసభ్యులయని ప్రచురపరచుకొన్న వారిలో చాలవందికి ఆసలు సభకు ఆహ్వానము లంపబడినది. వారిలో కొందరు ఆసలుసభ యొక్క ఆహ్వానమున సభ్యులుగా నేర్పరు ప పడిరి నీ వారికంపబడిన బాబులకు మృతిరేకాభిప్రాయముగన పర్పైరి. ఆహ్వానసంఘం భ్యులు గ నే యెం మనకి న బడిన ఈ మహనీయులు తమ స్నేహితులలో నొందరికి ఆహ్వానము లంపబడలేదని కోపమువచ్చి ట్లకపకుమన్నది. ఏ యెట్లున్నను బెజవాడపురమున బ్రాహ్మణనాయకులు రెం డవసభకు నిర్దేశించుటకు కార్యభారము తమమైనపేసుకొనిరి. ప్రథమసభ నిమిత్తము కోరబడిన లంకలొలును, పతాకము లను, కుర్చీలు, బల్లలను గుర్రపుబండ్లను రెండవసభ కువయో గపర్పిరి. గంటలలో పిలవెట్టబడిన యీ రెండవసభకు మా బ్రాహ్మణసోదరుల సహాయము లేనిది జరుగ నేరదని వారి యాభావమును గమపర్పినట్లున్నది. సామ్యు బ్రాహ్మణసో దరులు వెట్టుబడి పెట్టిరి. ఆ సామ్యు భర్తీపర్పటకు బెజవా డలో చందాలబాబితా బయలుదేరినది. రెండవసభ జరుగు

టకు కారకు లేవనై నను వారిని నింపించుట అవసరము. సభ కు హాజరయిన సభ్యులకు బట్టి సభయొక్క ప్రాముఖ్యత వెల్లడియగును. ప్రథమసభలోనివా రెందరు నశిపోతులు కా రనియు స్వభావాపేక్ష లనియు రెండవసభ వా గాట్టిపించ వచ్చును. కాని నిష్పక్షపాతిబుద్ధి గలవా రేసభకు ప్రాము ఖ్యత నిచ్చునాయు నందరికిని తెలిసియేయున్నది. సభలను గురించి ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయండియా పత్రికలు వ్రాసిన హంశములను చదివి చూచినాను. అందులోని ముఖ్యహంశ ములు సత్పాతముతో వ్రాయబడినవై యున్నందుకు విచార పడవలసియున్నది. మొదటిసభకు 600 మంది హాజరైరట! రెండవవానికి 8000 లట! ఇంతకంటె కల్లు చేరులేను. మొద టిసభలోని ప్రతినిధులే 800 మంది యుండిరి. ఈ సభకు ప్రత్యేక పుటికెట్టువల్లనే ప్రవేశముండుటకల్లు ఈసభలో నాను భూతి గలిగినట్టివారు చాలవంది పేకెట్టులేని కానియులేత యిరుప్రక్కల కోడ్లమీద నిమత్సాహులయి నిలుచుండిరి కోడి రామమూర్తిగారిని చూడగలవలెనని పోగైన రెండవసభలోనికి పోయిన వారియొక్క తిరిగి రామమూర్తిగారు ప్రథమ సభామండలమునకు వచ్చినప్పుడు గుంపులుగుంపులు గా వచ్చినవారు కవాలమువద్ద ప్రతిబంధింప బడిరి. రెండవసభకు ఆగ్రాసవాధిపత్యము నిమిత్తము రావింప బడిన కేళకపిళ్లగారు రెడ్రస్థానము వసాంపనికి కారణం మేమో చదువరు లూహించుకొనగలరు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రథమ సభలో నెట్టివాడున్నది విచారించి యుండలేదు. వారి పేర్లలో ముఖ్యులయిన వారిని జస్టిసుపత్రిక ప్రచురపఱ చినది. ఇక ననేక నాయకులు ప్రచురపరచినవియున్నవి. ఈ నాయకులకు బట్టి ఏసభకు ప్రాముఖ్యత యిచ్చెదరో చూచుటకు తెలియను. రెండవసభకువచ్చిన బ్రాహ్మణేతర రెం దవో యూహించవలసియున్నది. వారి నాయకులు ఆంధ్రప్ర త్రికయందు ప్రచురమైనవి. నాయకసభవారిచే ప్రతిపాలపడి నను త్యాగ రామస్వామిగారి ముఖము చూడ నెట్లనని కేళకపిళ్ల గారు ప్రతిపరట్టినట్లు, కేళగ్రామాలగు నాయక సభాసేదిక నలంకరించిన ప్రముఖుల నాయకుల ప్రచుర పరచుటవలన సాపము వాట్లొనని కాబోలు న్యాయండియా ఆంధ్రప్రత్రి కలు వారి నాయకులు ప్రచురపరచక మిన్నకుండినవి! (సశేషము)

ఆంధ్రాయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము.

బెజవాడ, నవంబరు 18:— నేడు ఉదయమున కొన్ని వ్యాసములు చయవడినవి. చాలపరిశ్రమచేసి వ్రాయబడిన యావ్యాసములను చదివినవారిపేరు లీదిగున నుదహరింపబడి నవి:— (1) యస్. కే.ఎ.గిరి రావుగారు, కాకినాడ—త్రికో మములు, ఆయుర్వేదోర్వేద త్రికో కారణములు. (2) డాక్టరు దంటు సుబ్బారాధాకరుగారు, బెజవాడ— ఆహ్వానగీతిము. (3) తిరువల పల్లెలమూడి రామారామస్వామిగారు, రామకృష్ణము ప్రసవము, సాంక్యామికవ్యాసము. (4) కొరుమిల్లి స్వామీసార థిగారు, బెజవాడ—సప్తసత్యము. (5) పుల్లారెడ్డి వేంకట నారాయణరాష్ట్రిగారు, ఏలూరు—సమైక్యము (6) బొబ్బి పద్మనాభయ్యగారు, కవులవరము— నాంధ్రామిక గ్రా ధము. (7) మల్లెల శశీకు గారు, బెజవాడ— సంకాసృష్టి. తీర్మానము లామోనింపబడిన వెనుక ఆగ్రాసవాధిపతి గారికిని ప్రతినిధులకును, మైలవరం రాజాగారికిని, బాలంటియరులకును డాక్టరు దంటు సుబ్బారాధాకరుగారు వందనము లర్పించుచు, కేళలము ముగునాళ్ల ముచ్చటతో నీ యుత్సాహమును పూర్తి చేయక, గ్రామములకు వెళ్లిన పిమ్మట సహాయము ఈ యా యుర్వేద సమ్మేళనమును గూర్చి పుచ్చుకు బోధచేసెనునం డవలయు ననియు, ఆ యుర్వేదమును గున గూర్చి ప్రత్యేకమున పునరుద్ధారణచేయుమన్న మద్రాసులోని ఆ యుర్వేదకళాశాలకు ధనసహాయముచేయటం అత్యవశ్యమనియు చెప్పిరి. ఆపప్పుడు ఓరంగల్లునివాసులగు డాక్టరు కరవేంకట రామలింగయ్యగారు ఆంధ్రాయుర్వేదసంవత్సరిక గూల ఏబది రూపయలును, ఆయుర్వేదకళాశాలకు నూరు రూపాయలును విరాళము నొసంగిరి. నోరీ రామరాష్ట్రిగారును డాక్టరు దంటు సుబ్బారాధాకరుగారును, ఆయుర్వేదకళాశాలకు చెరి యొక ఇగువనియ్యెను రూపయలుల మొసంగిరి. "ఆహ్వానగీతిము"నా వ్రాసినందులకై డాక్టరు దంటు సుబ్బారాధాకరుగారికి ఆగ్రాసవాధిపతిగారు బహుమాన మొసంగిరి. రాజోవు సంసత్సరము ఈ సభను వైదామూర్తిగా యణమూర్తిగారు పొన్నమండలత్పూర్ణస్వామిగారు మొదలైన వారు కాకినాడకు ఆహ్వానముచేసిరి

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ పట్టపదాన సభ.

(౦)

ఇండియాలో ప్రాచీన సెటిలుమెంటు గవర్నరు హీజుఎక్స్ లెస్సీ మాస్టరు మార్టిన్ గారి యువన్యాసము.

నేటి సాయంత్రము చెన్నపురిలో సెటిలు మెంటు మన జరుగు పట్టపదానసభయందీ యువన్యాసము చదువబడును.

భాస్కరులు(హీజుఎక్స్ లెస్సీ చెన్నపురిగవర్నరు) గారు! వైకుంఠాస్థలగారు! సెటిలుమెంటుగారు! నారీమణులారా! పురుషులారా!

నాకు మీ విశ్వవిద్యాలయమున ప్రవేశము కలుగజేసినందులకు నేను మొదట పెట్టెందు ప్రభుత్వగారికి కృతజ్ఞతను తెలుపగోరెదను. నన్ను మీలో నొక సభ్యునిగా నాదరించినందులకు మీకందరకునుగూడ మనఃపూర్వకముగ వందనము లానరించుచున్నాను. ఇది నాకు చేయబడిన వ్యక్తిగతము కాదనియు నాగరకతాసంరక్షణము కొరకు ఆంగ్లదేశము తో పాటు సమముగ రక్షాభిషేక మొనరించుచున్న పరాసు దేశముయొక్క ప్రతినిధికి చూపబడిన గౌరవమనియును నేను భావించుచున్నాను. ఈ వార్షిక సభ్యసము సెలంగు నవకాళమున నాకు కలిగించినందులకు గూడ నేను పెట్టెందు ప్రభుత్వగారికి వందనము లానరించుచున్నాను. పరాసు దేశీయున కిట్టి గౌరవమును కలిగించుట కిదియే మొదటిసారి యని నేను తలంచి అందులకామోదించుచున్నాను గాని నా అపాయస్థితిని నేను గమనింపక పోలేదు. ఒక్కొక్కప్పుడు ఉపస్థితినించుటకంటె యుద్ధము చేయుటయే సుకరముగ నుండగలదు. ఈ దేశమున దీర్ఘ కాల మాంగ్ల పరాసు దేశీయులు ప్రబల విరోధులుగ నుండి యుండ నావిరోధములు ప్రాప్తికుల చక్షుగోచరము గాకుండ రహస్యముగ నిగూఢముగ పెంచబడదగిన మృదులకునుకుతుల్యములైనట్లు నేడొక పరాసు గవర్నరుపద్య సింపవచ్చుట కొంతమందికి వింతగా కనబడుట సహజము. నేనును పెట్టెందు ప్రభుత్వగారును మాత్ర మింకొకరిని తలంచితిమి. వెనుక ఆంగ్లపరాసు నేనట ప్రాంతవ భూమియందే కాక ప్రపంచము నందంతటను తీవ్రముగ పోరాడు. ఆ పోరాటము యూరోపు నందే తీవ్రముగ నుండెను. మొదటఫిలిపు ఆగస్టు-రిఫర్మ కోయర్డ్ లెనులకును, మఱియొకతాబ్లానంతరము లంకాస్థురు కుటుంబమునకును వలయుననున అధికత్యకొరకు జరిగిన సంగ్రామములు గూర్చి మీరెరిగియే యున్నారు. అపుడు ఆంగ్లపరాసు దేశములాండొంటిని కబళింపనుండెట్లు కనబడును గాని అపుడు ఆంగ్లదేశపురాజులు ఏంగెలిను సంతతివారగుటను మనము స్మరించితిమి ఈ సంగ్రామములు రెండు దేశములకును నడుమ నభేద్య ప్రాకారనిర్మాణమునకుగాక అపూర్వ సంయోగమునకె జరిగినది చారిత్రక దృష్టికి గోచరించునని మనము తెలియుచునున్నది. రిఫర్మగారి ఆవిష్కారాని విజయలైనవో నూతన జాతీయ సంయోగమునకు పాఠమునగరము ప్రధాన స్థానముగా నుండియుండదని రూఢిగా నెవ్వరును చెప్పజాలరు. కడపట మా ఏడవ ఛార్లెసురాజు విజయవదగుటచే రెండు రాష్ట్రముల విభేదమును స్థిరపడినది.

ఇటీవలి శతాబ్దములలో జరిగిన యుద్ధములకు కారణములు కేవలము భిన్నములు. మతమునను భావయందును భిన్నములగుటచే తదాదిగ నాంగ్లపరాసుదేశములు విడిపోయినవి. మరియు నపుడా రెండు దేశములును కలసినపుడు ప్రపంచమునంత ను పరిపాలించుటకు సమర్థులగు నేకదేశ మేర్పడియుండుట పొసంగినను అట్టి సంయోగమున కెట్టి ప్రయత్నమును వారు మరల జరుపలేదు. వారు అధిక మహావ్యధాధికత్యతలకొరకు పోరిరి. వారి దీర్ఘ పరిణామములు మీరెరిగియే యున్నారు. ఈ సంగ్రామములలో రెండు దేశములవారికిని గౌరవమును రాజభక్తియు దైర్యమును సమానముగ నుండియుండెను. మరియు ప్రాచీనాశ్రయములు గూడ కొంతపడి యుండలేదు. ప్రాచీన కాలమున నారెండు దేశముల వారును పరాసు దేశముననే పోరియుండుట అచ్యుతక సంయోజనమునకేనని వారు జ్ఞాపక ముంచుకొనిరి. ఆఫ్రికాయందలి రాష్ట్రములకొరకు గూడ తగవులు జరిగి చాల స్వల్ప కాలమే యైనవారి అసహనమున కంతములేనట్లు గోచరించినను వారి వైమవ్యము నిరోధిత ప్రేమయేగాని అన్యము గాదని రెండు దేశములవారును మీ రాజులలో నొకరాజు క్రిగంటి చూపువలసిన గ్రహించి చేరు సమాధానములతోపనిలేకుండ పరస్పరమున ప్రేమింపసాగిరి. ఆ ప్రేమ ఇప్పుడు కాశ్యోతమైనది. జర్మనీతో సంగ్రామము కలుగుటవలన నుచితజ్ఞతతో గూడిన వివాహము అనురాగముతో గూడిన వివాహముగ పరిణమించినది. భావిస్థితినిగూర్చి నూచించుట నాపనిగాదు. భవిష్యత్తును చెప్పుట సులభముగాని అందుపొరబడుట మిక్కిలి సులభము. ఏ శతాబ్దమునందైన ఆంగ్ల అమెరికా పరాసుదేశములు

పోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటు

(౦) 19-11-1917

బర్మింగ్హామ్ హోసు పేట సబ్ డివిజను పోలీసు డిప్యూటీ సూపర్వైంటు ఆన్సు సుబ్బారెడ్డిగారికి 1918 సం॥ జనవరి నెల 6 తేదీనుండి 8 మాసములు జీతముపైని సెలవియ్యబడినది.

ఈ దిగువ ఉద్యోగులు తమ స్వహస్తములతో ఆంగ్ల భాషలో సాక్షులు చెప్పనదంతను వ్రాయుటకు అజ్ఞయైనది.

అనంతపురము జిల్లా మొదటి క్లాసు మేజిస్ట్రేటు అలెగ్జాండరు రేకన్ కాన్సుగారు గంభాముజిల్లా మొదటి క్లాసు మేజిస్ట్రేటు నాయని శేషగిరిరావు నాయుడుగారు.

చిత్తూరుజిల్లా మొదటి క్లాసు మేజిస్ట్రేటు ఆల్ఫ్రెడ్ మేల్ గాన్ కుమారస్వామి తంపిగారు,

విశాఖపట్టణము జిల్లా సహాయజడ్జి జాన్ చార్లెస్ హిల్ ప్లమ్మగారు.

ఈ దిగువవారు రెండవతరగతి మేజిస్ట్రేటులుగ నియమింపబడిరి.

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాలూకా తహశీల్దారు పనుమర్తి అన్నప్పకామ్రెగారు.

కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు తాలూకా తహశీల్దారు గండిమేడ పిచ్చయ్యగారు.

కడప డివిజను నూపరింటెండింగు ఇంజనీరు వెంకటేశ్వరరావుగారు, శ్రీనివాసఅయ్యంగారి సెలవుకాలములో 3 వ సర్కిలు నూపరింటెండింగు ఇంజనీరు రావుబహద్దూర్ లాల్ గూడ్ దొరస్వామి అయ్యరు వేంకటరామయ్యరుగారు కడపసర్కిలు పనికూడచూచెదరు.

మోపాడు రిజర్వాయరు 2 వ గ్రేడు నూపరుకై జరుకువస్తుస్వామి శ్రీనివాసయ్యరుగారు గత ఆక్టోబరు 24 వ తేదీనుండియు ఆక్రింగు సబ్ ఇంజనీరుగ నియమింప బడిరి.

సత్యవంకశ్రీమం వెంకటసుబ్బయ్యరు గారు విశాఖపట్టణముజిల్లా బోర్డుసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

శ్రీరాజాత్యాద ప్రాసపాటి సింహాద్రిరాజు దుర్గరాజుగారు, నిశ్చంధర నాయక్ గారు, ఓలేటికామ్రెగారు కోరాపుట్టి జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

జంగమురెడ్డి పకీరెడ్డి గారు, పి. వి. భీమసేనగారు, పి. నాగేశ్వరరావుగారు, హెచ్. ఎం. డి. సయ్యరుభోమపిరాకా భోమిరాపామె బహద్దూరుగారు కర్నూలు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

నెల్లూరు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన వావిలికొలను నరసింకరావుగారు తాలూకాలోన్లు అధ్యక్షులుగ నుండుట ఆమోదింపబడినది.

జక్కుని వెంకటస్వామి నాయుడుగారు గుంటూరు మ్యూనిసిపాలిటీ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

పాడికాంతము సీతారామస్వామి పంతులుగారు పల్నాడి మ్యూనిసిపాలిటీ చైరమన్ గా నియమింపబడిరి.

దర్శా! వెంకయ్యగారు కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

కందుల రామయ్యగారు ఏలూరు మ్యూనిసిపాలిటీ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

చింతలపూడి బుచ్చి వెంకయ్యగారు బెజవాడ తా. బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కంటేటి సింగరాజుగారు గోదావరి తా. బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

గోపిరెడ్డి జగన్నాథులు నాయుడుగారు గుత్తి తా. బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

కోమారు బ్రహ్మకామ్రెగారు బళ్ళారి తా. బోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

వై. కొండరెడ్డి కె. నాగయ్యనెట్టిగార్లు కడప జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ఒప్పర్తి దయాసె సామంతుగారు చత్తపురము తా. బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

టి. ఎన్. మహమ్మదు ముస్సేసామేయ బహదూరు గారు గుంటూరు తా. బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

కె. పున్నయ్య పంతులుగారు ఒంగోలు తా. బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

స్వనాతివిన్నాములను గోల్కొండవనే రాజకీయ సంయోజనము సమకూర్చుకొని ఫిలిపు ఆగస్టు, బోనాపు ఆయ్య, వ్రాకు ప్రెస్సు, ఛాండూల పనిగీటున బుచ్చుట జరిగిన నాళ్ళ ర్యపడవలసిన పని లే దని నేను తలంచెదను. అట్టి సంయోగము కలిగినవో సహజబల సంరక్షణమున అవసరములగు పారంపర్యములను అభివృద్ధి మొందించుకొనుటకుచక్కని అనకాళము కలుగగలదు. (సశేషము)

మాంటేగూ మంత్రిపుంగవుడు.

దేశీయ మహాజనసభ. (జరుగుమిల్లి సాంబశివరావుగారు)

డిసంబరు మాసము కడపటివారమున (క్రిస్తుమన్ వారములో) కలకత్తాలో దేశీయమహాజనసభ సమకూడెనున్నది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షు లగు రాయ వైకుంఠనాథ సేను గారు మాంటేగూ మంత్రివరునకు దేశీయమహాజనసభకు రావలయునని ఆహ్వానమంపియుండిరన్న వార్త ఎల్లరుకు విదితమే. తత్సందర్భమున క్రిస్తుమన్ వారములో మాంటేగూ గారు కలకత్తాలోనుండుటకు నీలులేదనియు అగ్లాసంజేసి దేశీయమహాజనసభ నలంకరించుటకు మాంటేగూ మంత్రికి నీలుపడదని ఇండియా దొరతనమువారి హోము మెంబరుగారు వైకుంఠనాథురాయ గారికి తంతిపూర్వకముగ ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

ఇండియామంత్రి యగు మాంటాగుగారు ఇండియా వచ్చెదరని తెలిసినది మొదలు యావస్థుండి భారతీయులు మాంటాగుగారు దేశీయ మహాజనసభ నలంకరించెద రనియు తద్రూపమున ఆసభయందు జరిగెడు చర్చనంతను గ్రహించి భారతీయులు స్వపరిపాలనమును కష్టలని తెలిసికొన గల్గుట కవకాళము సంప్రాప్తించు ననియు ప్రాందవు లువ్యిష్టారు చున్నవారు. కాని హోము మెంబరుగారి పౌత్యుత్తరము మన ఉత్సాహము నంత నీరు గావించినది. కాని దీని లో మనము అదైర్యపడక ఎట్లయినను మాంటేగూమంత్రిగారు దేశీయమహాజనసభ నలంకరించునట్లు ప్రయత్నములు గావించవలయును. ఒకవేళ మన యత్నములు ఫలొన్ముఖము గాంచకుండేనేని శ్రమయని తలంచక మనము మాంటేగూగారున్నచోటనే ఆ దేశీయమహాజనసభను జరపుట సమంజసముగ నుండును. ప్రత్యక్షముగ దేశీయమహాజనసభయంద్య హోమురాలును గూర్చి జరిగెడు వాదముల సారమును, ప్రజలభావములను కరతలామలకముగ గ్రహించుటకు చక్కని యవకాళము కలుగును. పత్రికలయందు సభానుక్రమణము పూర్తిగ పోకటింపబడుటకు నీలు లేకుండుటచేతను చెవులార ఉపన్యాసములను, వాద ప్రతివాదములను ఆలకించిన దానికంటె ప్రతికాముఖమున పరికించిన అంత విశ్వాసకరముగ నుండకపోవుట చేతను మాంటేగూగారు కనులార జూచి ఈ మహాసభయందు హోమురాలుకై ఎట్టి మహాశయలు పాల్గొనుచున్నవారో తెలిసికొన గల్గుదురు. ఆంగ్లోఇండియనులు, హోమరులు ప్రతికూలవాదులు గావించెడి కలవరము వారి వాదములు యిరమి త్రవ్వ మని నువ్వక్తమగును. మన మెంతమంది ప్రతినిధుల సమీపము ఎన్ని విజ్ఞప్తుల సమర్పించినను మాంటాగుగారు ప్రత్యక్షప్రమాణముగ కనులార చూచిన దానికి సరిగాదు. కాన ధన వ్యయ ప్రయాసలకు వెనుదిమిక ఎట్లయినను మాంటాగుగారి సమక్షముననే దేశీయమహాజనసభను జరిపించుట ఉత్తమము. ఇట్లానర్చినవో మన కష్టము లన్నియు ఫలించును. పూర్వపు భరతఖండపు చరిత్రమను వర్తమానపు చారిత్రమనుకును గల తారతమ్యము నరయ గలుగుదురు.

ధర్మవరమున ప్రత్యేకమహాసభ

ఈ నెల 25 వ తేదీ ఆదివారమునాడు ధర్మవరము దివిజనలు సంఘమువారి ఏర్పాటుప్రకారము శ్రీనివాసపట్టిగారి (వెనుకొండ) అధ్యక్షతక్రింద ప్రత్యేకమహాసభ జరుపబడును. ధర్మవరము సాంఘిక సేవసమితి అధ్యక్షు లగు టి. ఎన్. వెంకటస్వామి నాయుడుగారు గుత్తికెళ్ళెంకుటచే సమితివారు. వారికి విందు చేసెదరు (తంతివార్త)

ప్రత్యేక గుడివాడతాలూకా మహాజనసభ.

ఈ నెల 25 - వ తేదీ మధ్యాహ్నము సరిగా 11-30 గంటలకు కవులరము గ్రామములోని ఆంధ్రలక్ష్మీ విద్యాలయ భవనమున మనతాలూకాబోర్డు మెంబరును, అగ్రహారము వారును, మనతాలూకాలోని బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులలో నొకరునగు మ-రా-శ్రీ, ఎల్వేని కోయ్యగారి యాజమాన్యముక్రింద గుడ్డపల్లెరు, కూరాడా కవులరము గ్రామముల పక్షమున ప్రత్యేక గుడివాడతాలూకా మహాజనసభయొకటిజరుగునున్నది. కాన తాలూకా వాసులెల్లరుకు దిప్పక విచ్చేయ బ్రార్థితులు.

18 సంవత్సరములకు మించిన వయస్సుగల తాలూకా వాసు లెవరయినను ఈసభకు హాజరయి యిందు జర్పింపబడు తీర్మానముల విషయమైఅనుకూలముగా కాని ప్రతికూలముగా కాని తమయచ్చిప్రాయముల నిరభ్యంతరముగానొసంగవచ్చును. చిత్తు తీర్మానములు.

(1) మహామాననీయులగు మాంటాగు మంత్రిగారికి స్వాగతము. (2) చెన్నరాజధానిలోని బ్రాహ్మణేతర సంఘములకు శాసనసభలో ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమిచ్చే ఏర్పాటుతో కాంగ్రెసు స్క్రీమును ఆమోదించుట. (3) భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర సింగ్రాతము నంగీకరించుచు ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము నొసంగి దేశభాషలలో రాష్ట్రపరిపాలనము, ఉన్నత విద్యావ్యాపకమును సెలవిచ్చునట్లు.

ఈ మొదలగు తీర్మానము లామోదింపబడును. కానూరి వేంకటాచలపతయ్య, సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1917 సం॥ నవంబరు నెల 22-వ తేది

గురువారము

కాన్వకేషనుసభ

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ కాన్వకేషను సభ నేటి దినము జరిగింది. విజయలైన విద్యార్థులకు పన్నాస మొనగటకు ప్రాంచి గవర్నరుగారు మాన్ సియర్ మార్టిన్ గారు రాహ్మనింప బడిరి. విశ్వవిద్యాలయ చరిత్రలో, ప్రాంచి ప్రజలు ఖుచ్చి యువవ్యాస మిప్పించుట, యభ్యుదయని జెప్ప నొక్కట. ఆంగ్లేయులకును, ప్రాంచివానికిని సంగ్రామముయిచ్చి అరుదియు బలపడుచున్న దైత్రుకి, యిది నిజమని చెప్పుటగును. నాగరిక మును, స్వాతంత్ర్యమును ప్రపంచముపై నిలువ బెట్టుట కుభయజాతులును గలసి తమ రక్తమును భారపోయుచున్నది. చారిత్రము పరికించిన, కొం డొకసమయమున ప్రాన్సు, ఇంగ్లండు, బర్మనెము చహించి, ప్రపంచమునందరిలను బోరాడినవి. హిందూ దేశమున ఉభయజాతులకును ఘోర సంగ్రామములు జరిగినవి. యూరపు ఖండమున, సెపాలియనుకు ప్రబలత్రువు ఇంగ్లీజేశమే. ఇటీవలగూడ అధిక భాగముకొరకై, ఉభయ జాతులకును దెలిగిన నుకన్యలు ఎల్లరకును దెలి సినవే. ఇట్టి స్థితిలో, ప్రాన్సు, ఇంగ్లండుదేశము లకు వైరుధ్య మెన్నటికైనను దగ్గునా యని, యునేటిలకు సందియము నోచెను. కాని, ప్రాన్సుదేశము స్వాతంత్ర్య బిజములకునికి పట్టు. ప్రాంచి పరివర్తనమందే, స్వేచ్ఛ, సమత్వము, ప్రాత్యభావము, సహసంజేతము ప్రభమున నుండును. ఆ సందేహ నివాదమే స్వాతంత్ర్య ప్రతి ధకు సూచించినయెడల. అందుచే ప్రాన్సుదేశపు విద్యుదయ మెప్పుడును స్వేచ్ఛ కనుకలముగ నుండెను. ఆంగ్లదేశమున పరివర్తనములు గలుగక యుండును, స్వాతంత్ర్యము సక్రిమాభివృద్ధి గాం చెను. ఆంగ్లదేశము స్వాతంత్ర్య వాతావరణమున బుట్టి పెరిగెను. ఆంగ్లదేశమునకును, ప్రాన్సుదేశ మునకును గలిగిన పోరాటములు ఉభయలకును గల పరస్పర ప్రేమను బహిర్గతము జెసెను. ప్రపంచము నిరంకుశమున దనుటలో ప్రేమ పాశము గాఢమయ్యెను. ఈ ప్రేమ, మార్టిన్ గారు నడిచి పడుట శాశ్వతముగ నుండగలను. ఈ యు దేశ ములను యుక్త రాజ్యములయై కృషిసలుపు యుద్ధంతవరకు ప్రేమావబంధము దృఢముటయే గాక, ప్రపంచ శాంతియు అభ్యుదయము గూడ పెంపొందగలదు. ఇదియే తమ కాశకు గల ప్రాము ఖ్యత యని యువవ్యాసకులు నుడిచిరి.

ఉపన్యాసకులు ప్రస్తుత రాజకీయ విషయ ముల గూర్చి ముచ్చటించలేదు. విద్యార్థులు రాజ కీయ విషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొన గూడదని మామూలుసలహా నివ్వలేదు. విద్యార్థులదృష్టి నొకమారు స్వదేశ చారిత్రము వంకికు మరలించిరి. దేశచారిత్రమును చరించుటకు గల యాధారములను సూచించిరి. పూర్వచారిత్రము నొక మారు సంస్కరించి, రాజ్యాభివృద్ధికి గాని, రాజ్య విచ్ఛిన్న మునకు గాని ద్రోవజూపిన మూలకారణములను దూర దృష్టి నో పరికించి ప్రజాహితీ చివనమునకు గడంగు నని, కాదు విద్యార్థులకు శిక్షణు జెప్పిరి. బాటి

యజీవనమున పాల్గొనబోవుచున్న వారవలంబిం చుట కింతకన్నను మంచిమార్గము గాన్పించడు. మార్టిన్ గారు హిందూదేశ చారిత్రము గూర్చి ఎల్లరకును దెలిసిన విషయములనే స్మరణకు దెచ్చి రి. వారి యభిప్రాయము లన్నిటితో భారతీయు లేకిభవింపక బోయినను, హైందవుల ప్రాచీన చారిత్రను దెలిసికొనుటకు వీరు కడుశ్రద్ధ నహించిరని యంగీకరింపక దప్పదు. “మాహి”యొక్క ప్రాచీనచారిత్రను దెలుపుచు వీరొక గ్రంథము గూడ రచించిరి. వీరు సూచించిన హితవాక్య ముల ననుసరించి, భారతీయ యావనులు తమ దేశపు చారిత్రమును తిన్నగ బరికించి, దేశ పురోభివృద్ధికి కృషిసలుప ప్రారంభింపవలెను. విద్యార్థులకులగు యువకుల పైననే భవిష్యభివృద్ధి యాధారపడి యున్నది. వీరు సూతనాశయ పూతలై యున్నారు. దేశమునకు సందిగ్గతరుణ మాసన్నమయినపుడు, జీవితమునబ్రవేశింప బోవు చున్నారు. ప్రాచీన పరిస్థితులన్నియు హిందూ దేశ భావిపరిణామమునకు చేమూత నొసగుచు న్నవి. వీరి కలనడిన యున్నతవిద్యచే, ఈ నూతన పరిణామమును సమగ్రముగ పరికించగలరు. దేశ ము నున్నత మార్గమునకు గొంపోవలయుననిన, దేశపు ప్రాచీనచారిత్రమును దెలిసికొనుట యవ సరము. జాతీయ జీవనప్రవాహ మే తీరున నడుచు చున్నదో కనుగొనవలెను. నూతన పరిస్థితుల కనుగుణ్యముగయది ముచ్చందేతరున పరిణామింప వలయునో దెలిసికొనవలెను. వెనుకటిలోపములను సవరింపవలెను. అభివృద్ధి కాటంకము గలిగించు ప్రతిబంధకములను దొలగింపవలెను. జాతీయ జీవితము ధారావాహికముగ ప్రవహించుటకు కృషి సలుపవలయును. ఇందుకు దేశీయచారిత్ర ఐతరమే ప్రధానసాధనము. ఇంతవరకును సమగ్ర మగు హిందూదేశ చారిత్రముగను వెలువడలేదు. ప్రాచీన పరిశోధనలకు దగిన ప్రోత్సాహము గలుగలేదు. ఇప్పుడుదేశ కొంతపరిశోధన గోవింప బడుచున్నది. కాని దేశ పోషకదాయములను పూర్తిగ గ్రహించి, ప్రాచీన పరిశోధనల సాధారము జేసికొని భవ్యసనీయముగ చారిత్రము ప్రాయ సమీక్షింప భారతీయులు నెడలలేదు. ఆధారములు మాత్రము కొన్ని వెలువడుచున్నవి. ఇక్కా ర్యము యొక్కరిచే సాధ్యమగుది కాదు. వేల కొలది పరిశోధకుల కృషిచేతనే సాధింపదగినది. నూతనముగ పరిశోధకులందు కృతార్థులైన యావ ను లీ పనికి బూనినచో, దేశమునకు మహోప కారము గావించినవారగుదురు.

పాండ్య, చోళ, చేర రాజ్యములు పరునైదు శతాబ్దములు రాజ్యముజేసి గలిగినవి. ఇందుకు హిందూ సాంప్రదాయముల బలమే కారణమని మార్టిన్ గారి అభిప్రాయము. మొగలుల రాజ్యము దప్ప ఏమహమ్మదీయ రాజ్యమును రెండువందల వత్సరములకుండు సభిక కాలము నిలువలేక బో యెను. కాని కొన్ని హిందూ రాజ్యములు పన్నెండు మొదలు పదునైదు శతాబ్దములవరకు నిలచియుం డెను. అప్పటి హిందవులు, మార్టిన్ గారు దెలిపి నటుల, శాంతిభాయియులు, సరసభావ సముపే తులు. రాజులు నిరంకుశము వహించి ప్రజలను కీడించి యుండలేదు. ఆ మాత్రులు ఎట్టి దౌష్ట్య మునకు పాల్పడి యుండలేదు. “ఆకాలపు హిందువు ఎట్టి బలవంతము లేకుండగనే శాసనబద్ధుడైయుం డెడి వాడు. చాళుక్యులు గ్రహింపలేని, శాసన విధాన మాకాలమున యమలులో నుండెడిది. ఆ శాసనములు ప్రతి పుణ్యమునికిని సాంఘికక్రమము నతిక్రమించకుండ యుక్తతవదపుల బొందుటకు, సాధార్యముల గల్పించెను. దక్షిణ దేశమున నిర

కాలము శాంతికి భంగము కలుగకుండుటకు కార ణము న్యాయశాసన విధానాత్మకమై యని నిస్సందియముగ జెప్పవచ్చును. రాజకీయ ప్రతి స్టాపనలు శాశ్వతముగ నుండటచే, కళలు విజ్ఞా నము అభివృద్ధి గాంచెను. ఆ మహాత్మాత్మక సమయమున, హిందూ సలద్రవిక దేవాలయములలో నిర్మింపబడినవి. ఆ దేవాలయముల విభవము, కని రేపము నేటికిని ఆశ్చర్యమును పురికొల్పుచున్నవి” అని మార్టిన్ గారు దెలిపిరి. ఈ వాక్యములను గమనించిన పిమ్మటనైనను, భారతీయులు స్వకరి చాలన మన్న నేర్చియో ఎఱుగరనియు, వారికి స్వక రిచాలన మొసగిన దేశము యథోగతి బట్టుననియు ప్రతికూలుకు సుమపుట యతిసాహసము.

కన్ పూషియను అను చైనాదేశపు తత్వ వేత్త యొసగిన యీ క్రింది సందేశమును పరి పాలకు లెల్లరు నవలంబింప వలయునని, మార్టి న్ గారు దెలిపిరి. “అన్యులను పరి పాలిం చుటలో నీ చింతనున్నవారు సాఖ్యపడునటుల జేయము. నీ సత్పరిపాలనముచే దూరమంకున్న వారు నీవద్ద కేతెంచి బుద్ధిపూర్వకముగ నీ చట్టముల ననుసరించునటుల జేయవలయును.” ఇంతకన్నను రాజ్యాంగపరిపాలనా సాష్టవమునకు వలయు హితోదేశములు కొటిల్లుని అర్థశాస్త్రము లో నెక్కడుగ గానపడెను. ఈ గ్రంథము చంద్రగుప్త సార్వభౌముని కాలమున రచించబడికొలది వత్సర ముల క్రిందట మైసూరునందలి శ్యామా శాస్త్రిల వారిచే గనుగొనబడెను. మార్టిన్ గారు దెలిపినటుల “కొటిల్లుని అర్థశాస్త్రమును పరికించిన, యిటీవల ప్రాసిన గ్రంథముని భ్రమ గలుగుచున్నది. పరి స్థితులలో నింత భేదమున్నను, అన్ని కాలముల యందును పరిపాలనా కాశలము చాలవరకు నేక రీతిగనే యున్నటుల జూపట్టును.” ప్రాచీన గ్రంథ పరిశోధనల గావించిన కొలదిని, భారతీయుల పరిపాలనా కాశల మే విభవమున ఆధునిక రా జ్యాంగ పద్ధతులకు దీసిపోదని నువ్వకమగుచున్న ది. మార్టిన్ గారు సూచించినటుల, వైదువత్స రముల కొకమారు కాన్వకేషను సభలో, ప్రాచీన చారిత్రక పరిశోధన తంతవరకు యభివృద్ధి గాంచినవ్రా విమర్శించట యవసరము. అపుడు కాన్వకేషను సభ తెక్కుడు ను పయోగ కరముగ నుండునటులకు సందియము లేదు. ప్రపంచము భీకరసంగ్రామముచే తల్లడిల్లుచున్న సమయమున ప్రాచీన పరిశోధనలతో కాలము గడు పుట యుక్తమాయని, కొందరు నుడువ వచ్చును. కాని మార్టిన్ గారు దెలిపినటులజాతుల జీవితము నందు అజ్ఞానముచేతను విచక్షణ జ్ఞానసూక్ష్మతచే తను అనేకప్రమాదములు సంభవించు చుండును. అట్టి ప్రమాదముల నుండి ఏ జాతి యె న ను దప్పించు కొనవలెననిన, ప్రాచీనానుభవముపై నాధారపడి, భవిష్యత్కర్తవ్యమునకు బూనుట యత్యవసరము. ప్రాచీనచారిత్రక పరిశోధనయే యిందుకు తోడ్పడగలదు. చరిత్ర తన పాఠములను స్పష్టముగ బోధింపడు. అందలి భావము గూఢ ముగ నుండును. చరిత్రకారుని ముఖ్యధర్మము అట్టి గూఢ భావమును స్పష్టము గావించుటయే. చరిత్రయందు పరస్పరసంబంధములేని విషయము లనేకములు గన్పట్టినను, చారిత్రక శాస్త్రజ్ఞున మల పరచుకొనిన గొలందిని జాతీయజీవితము కొన్ని విధులనుసరించి ధారావాహికముగ ప్రవహించు చున్నటుల విదితమగును. ఈ సత్వముగ్రహించుటకు యధార్థముపై దృష్టియుంచి, పరిశోధనల గావించుట ధర్మము. ప్రస్తుతావసరములకొరకై నిజ చారిత్రమును మఱుగుపరచుట ధర్మవిరుద్ధము. దేశీయ చారిత్రము నేర్పు పాఠముపై, భవిష్య

జీవితము నాభారతరచి కృషిసలిపిన యెడల, దేశాన్ని త్వము సత్వముగ సమకూడును.

ఇక్కార్యమునకు విద్యార్థులకు యోగ్యములు అత్యుపయోగము జేయుట అవసరము. మార్క్సిస్ట్ గారిహితము ననుసరించి, యోగ్యములు బని బూని రేని, మాతృదేశము మరియొకమారు తన సహజ ప్రతిభను ప్రపంచమునకు జూప జాలియుండును.

కేశవవిశ్వవిద్యాలయము

మైసూరునకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము లభించినది. మేముకవరి సూచించినటుల మైసూరు విద్యాలయమును కన్నడలందరికి లాభకరముగు నటుల జేయవలయునని కొందరు దలపెట్టియు న్నారు. తిరువాన్కూరునకు గూడ ప్రత్యేకవిశ్వ విద్యాలయ మనసరమని కొంతకాలమునుండియు గోరబడుచున్నది. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమున మళయాళభాషకు తగిన ప్రోత్సాహము గప్పి ట్టదు. తిరువాన్కూరు చెన్నపురికి విశేషదూర ముండున్నది. క్రయాణసౌకర్యముగూడ దిన్నగ లేదు. అందుచే తిరువాన్కూరు సంస్థానమువారు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనావసరము గూర్చి యోచించి నివేదిక ముపులు కొక యుపసంఘ మును నియమించిరి. ముఖ్యపత్తనమగు తిరువనంత పురమున రెండు మొదటి తరగతి కళాశాలలు న్నవి. ఇందు స్త్రీలకొకటియు పురుషుల కొకటియు గలవు. న్యాయశాస్త్ర కళాశాల యొకటియు బోధ నాధ్యక్షనకళాశాల యొకటియు గలవు. నాగరికో యల్, కొట్టాయము నగరములలో గూడ కళా శాలలు గలవు. తిరువాన్కూరు సంస్థానమున విద్య చెన్నిరాజధానియందు కన్న, నెక్కడగ వ్యాపించినది. ఇతియగాక కేశవదేశము దిత్త భాగములలో గూడ విద్యాసౌకర్యములను వృద్ధి జేయుట అవసర ముచున్నది. ఎక్కడులము నం దొకకళాశాల కలదు. బ్రిటీషు మలబారు నందు గూడ మొదటితరగతి కళాశాల నేర్పరువ నచ్చును. కొచ్చిరుకు ట్రీచూరులోను, బ్రిటీషు మలబారుకు పాల్కాటుగోను కళాశాలల స్థాపించ నచ్చును. కేశవదేశమున కంతకును, యువకరించు లాగున తిరువాన్కూరులో విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించ నచ్చును. కేశవ విశ్వవిద్యాలయోద్యమ ము త్వరలో విజయము గాంచు గాక యని గోరు చున్నారము.

ఆంధ్రోద్యమము ప్రారంభమయిన పిమ్మట, హిందూ విశ్వవిద్యాలయము, విహారవిద్యాలయ ము, మైసూరు విద్యాలయము స్థాపించబడినవి. మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము గూడ ఫలి తము గాంచుచున్నది. కాని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనమెప్పుడు ఫలించునో యూహించజాల ము. ఫలితము ఆంధ్రనాయకుల కృషివై నాభార తదే యున్నది.

మద్రాసు శాసనసభాసభ

శాసనసభ్యులగు కె. చిదంబరనాథ మొదలి యూరుగారు, జోట్ల వైల్ల వ్యవసాయమునకు 25 సెంటు భూములకు తక్కువ భూముల కన్నిటికిని ఒక్కొక్క రూపాయి చొప్పున వన్ను విధించు పద్ధతియందు, మూర్ఖు గావించవలయుననియు, వ్యవసాయము గావించబడిన ప్రదేశవరిమితి ననుస రించి వన్ను విధించవలయు ననియు తీర్మానముప పాడినది. ఈ తీర్మానము సమ్మతులకు వెట్టి, నెక్కడు సభ్యులచే నిరాకరింపబడెను. అనుకూలు లుండినో, ప్రతికూలు లుండినో ఎంచవలయునని, శాసనసభ్యుల సభ్యుడు గోరెను. వెంటనే అగ్రాస

నాధికారులగు గవర్నరుగారు చచ్చ జరుగుకాలము నందు లేనివారిని గూడ పిలువవలసింది. చచ్చ జరుగు చున్న సమయమున లేక, సమ్మతుల నిచ్చునపుడు పార్లమెంట్ యున్నచాని గూడ తెక్కించుట సరి యేనా యని శాసనసభ్యులు లగు రంగచార్యులు, రామచంద్రరావుగారు అభ్యర్థులను ప్రశ్నించిరి. కొన్నింటి సయమము లిందుకు వ్యతిరేకముగ లేవ నియు, ఆచారమున కిది యనుకూలించి యున్న దనియు, అభ్యర్థులు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. ఆచార మెటు లున్నదో చెప్పజాలము గాని, సామాన్య హేతుజ్ఞానము కిది విరుద్ధము గ నున్నదని చెప్ప వచ్చును.

నూతన విధానము

కొందరు యూరపియనులు, భారతీయులు గలసి కలకత్తాలో నేర్పరచిన విధానపత్రమున తుట్టుతుద నీతిగున వ్రాయబడి యున్నది. "ఇప్పుడు గాని, మరెప్పుడుగాని సక్రమాందోళనమున కెడ ము లేకుండ సూత్రముల నేర్పరచవలయును." అభివృద్ధికై సక్రమాందోళన మెప్పుడును అనస రమే క్రొందిగవర్చుగారగు మార్క్సిస్ట్ గారు నేను చెప్పినటుల, అభివృద్ధికి అంతముండదు. మనము ప్రయత్నింపవలసినది యున్నతీర్థి గాంచుటకే గాని, నిర్వాణస్థితి బొందుటకు గాదు. స్వపరిపాల నము నిమగ్నమిచ్చుచున్న ఇంగ్లండు అమెరికా దేశ ములలో గూడ, రాజకీయాందోళన మంతము గాంచినదా? నూతనవిధాన వాదుల యుద్దేశమే గొనసాగునో, అభివృద్ధి యంతరించి, జడత్వస్థితి ప్రాప్తించును. తాము సూచించు స్వపరిపాలనాశ కలమును దేశమునకిచ్చుటతోడనే, సక్రమాందో ళన ములించుచో, రాజకీయాభివృద్ధి కెట్టి యన కాశ ముండదు. కాంగ్రెసు సంస్కరణములే స్వ పరిపాలనమునకు ప్రథమసాధన మని భారతీయులు దలచుచుండ, సక్రమాందోళనము లేనిది సంపూ ర్ణస్వపరిపాలనమును నాధించుటెట్లు? ఇట్టి ప్రాస్థ దృష్టితో మెలకుచుండల వాక్యముల పెడచెనిసి బెట్టి గవర్నమెంటు జేరుటకు నిరంతరకార్యదీక్ష తో కృషిసలుపుట భావ్యము.

ప్రత్యేక గుంటూరుమండలసభ

ఈ సభ యూనె 25-వ తేదిన గుంటూరు పురమున జరుపుటకు నిశ్చయించబడినది. సభకు చేపల్లె తాలూకాగ్రామములగు ప్రాచూరి అప్పయ్య చాదికిగా రధ్యక్షులగు నెన్నికొనబడిరి. వీరు బ్రాహ్మణజేతర ప్రముఖులు. భూస్వాములు. రాజ కీడు పరిజ్ఞాన సుధికముగ గలవారు. చేపల్లెలో జరిగిన మండలసభలకు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగ నుండి ప్రస్తుత రాజకీయసమస్య గూర్చియు మండల ప్రజల కష్టవిశ్వరముల గూర్చియు చక్కని యుప న్యాస మొసగియుండిరి. వీరి యాజమాన్యమున, మండలసభ జమప్రదముగ జరుగు గాక యని కోరుచున్నాము.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

ఈ కళాశాలకు చెన్నపురిలో దీపావళి దినస మున గావించిన వసూలు మొత్త మింతవరకును రు 2006-10-4 లు తెలియుచున్నది. జాతీయ కళాశాలకై వలపును విద్యార్థులును, ఆంధ్ర ప్రముఖులును కష్టపడి పట్టణమంతయు తిరిగి ద్రవ్యము సమూలుజేసిరి. చెన్నపురి వాస్తవ్యు లనేకులు కళాశాలపై సభిమానము జూపి దీపా వళి చందాలను విరిగెగ నొసగిరి. వీరెల్లరును లాంఛనల కృతజ్ఞతాపదనములకు శాత్రులు. నాభోవు నత్తర మింతకన్న నెక్కుడు ధనము సేకరింపబడునని యాశ గలుగుచున్నది.

వృత్తాంతములు

భాగ్యసంస్థానాధిపతి రాజీనామాగారు జనవరినెలలో గద్దె నెక్కెదరు.

23 - వ తేదీని తాతూరు పాఠశాలందుగారు రాజ సంస్థానపుగద్దె నెక్కెటకు నిశ్చయింపబడెను.

ఫారెస్టు శాఖోద్యోగులు:—కర్నూలుజిల్లా తూర్పు భాగమున పారెస్టు ఆఫీసుగ నుండిన ఎఫ్. ఆర్. మాదెక గారు పడమటిపారెస్టు ఆఫీసుగ నియమింపబడిరి.

డి. టి చాడ్విక్కుగారు:— లండను నగరమున హిందూదేశ వర్తక కమిషనుగ నియమింప బడిన డి. టి. చాడ్విక్కు, బి. సి. ఎస్. గారు గత ఆక్టోబరు నెల 8 వ తేదీ చాన్సిలరువుకొనిరి.

భాగ్యసంస్థానాధిపతి కాదాయగింగు గారు, తేవ్రా రాజుగారి సోదరిని 28 వ తేదీని వివాహము జేసికొందురు. కోతూరు, భామికోటి సంస్థానాధిపతులు వివాహము మాడ బోయెదరు.

సంగీతపరీక్ష:—గతవారములో డాక్టరు కైలసు గారు తిరువేద్రములో గావించిన సంగీత పరీక్షయందు తిరువాకొ మారు మహారాజావారి కుమార్తె జూనియరు గ్రేడు ఆరవ్వు సంగీత పరీక్షయందు ధన్యము బడసినట్లు ప్రకటింపబడినది.

క్రొత్త పోర్చుగీసు గవర్నరు జనరలుగారు:— హిందూ దేశమునందలి పోర్చుగీసు రాష్ట్రములకు గవర్నరు జనరలుగ నియమింపబడిన సీనరు జోసెఫ్ ఘోటాసు రిబేయిరోగారు లియబాను నుండి మంగళవారమునాడు బొంబాయికి విచ్చే సిరి. ఇతడు ప్రభాస్వాతంత్ర్యక పక్షవాది.

సౌరాష్ట్ర(బ్రాహ్మణ)చూడనసభ:—ఈనెల25,26,27, తేదీలకు మధురానగరమున జరుపబడుటకు నిశ్చయింపబడిన వై నుసాజనసభ యేర్పాటులు పూర్తికాకపోవుట చేతను కొండలు సౌరాష్ట్ర(బ్రాహ్మణ) నాయకులు దిశంబరునెలలో కలకత్తాలో జరుగు కాంగ్రెసు సభకు పోవ నిశ్చయించి నందునను వై సౌరాష్ట్ర(బ్రాహ్మణ) మహాజన సభ 1918-వ సంవత్సరము జనవరినెలలో జరుపబడును.

దేవాలయములో దొంగతనము:—కలకత్తాలో నున్న జైనులతాలయపు పూజారి రెండు మాడు దినములు గ్రామం తరముపోయి గత మంగళవారము తిరిగివచ్చి దేవాలయపు తలుపులను తెరచెను. పూజారికొరకు ఆతురతతో నెదురుదూ చుచుండిన ఆరాధకులందరును తలుపులు తెరువబడినదే తడవుగ ఒక్కపర్యాయము గర్భగుడిలోనికి చొరబడిరి. ఈగం దుగోళములో విగ్రహము నగలలోని యొక నగను ఒకవంగ దక్షిణమును అ ప హ రిం చె ను. పూజారి దొంగ దొంగ యని యరచెను. వెంటనే ప్రాకారపు తలుపులు మూయుడి లోని వారందరును సోదాచేయబడిరి. పోయిన నగ ఒకవంగ దక్షిణముని బట్ట మూటలో దొరకెను.

నెప్టరు 22-వ తేదీని బీహారులో మూడు గ్రామ ముల దోపిడి చేసిరిని దోహదోపదము చేయబడిన మద్రాయి లలో నొక్కడు టప్పు లెక్కినవారందఱును క్షింపబడిరి. నాయకు లిద్దరికి 10 వత్సరముల ప్రవాసశిక్ష విధింపబడెను. 9 గురుకు 9 సంవత్సరముల ప్రవాసశిక్ష విధింపబడెను. ఒకనికి మూడేండ్ల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. లెక్కినవారలకు విదేశి యేండ్ల కఠినశిక్ష విధింప బ డె ను. న్యాయాధికారులు తమ తీర్పు నం దిట్లు ద హ రిం చి రి:— ఈ గ్రామ ములందు పశువుల జంపివేయుట చాల కాలము నుండి యు జరుగుచున్నది. ఉభయములను గావించబడిన రాజీనా మా ముఖ్యముగ కె. పి. సింగు బారిష్టరుగారి, పూచీమిద బరిగెను. దోపిడిదారుల ఉద్దేశము అపుల జంపుటను మాన్పిం చుటమాలేమే కాదు. మహమ్మదీయుల పెక్కిరించి వారల ధనమెట్లుటకు గూడ వా రుద్దేశించిరి. ఇవి చాల దినముల నుండియు పన్ను బడుచుండిన కుట్ర అనటకు సంజెహములేదు. వారు సోలీసువారి చర్యను ప్రశంసించిరి. అందు ముఖ్యముగ సన్యాసుగారి చర్యకుప్రాహ్మణుడగు సంగేషనెక్టరు గారి చర్యకువారెంతయు సులభించిరి. క్షింపబటలో వా రిన్ని తెలిసిరి. హిందువుల మూకలో ఉన్నతజాతుల వారశేకు టండిరి. 1916-వ సంవత్సరము నుండియు నెట్టి యాటంకమును లేకుండ మహమ్మదీయు లీవనిని జేయుచుండ నిప్పుడు వారి నెది రించి ధనువెట్టి దోచుకొనుట మంచిదికాదు.

చెన్నపురి శాసనసభ.

(0)

(నిన్నటి తరువాతి)

10 కేసులకు సంఖ్యల సభ్యులు కోరుచో ఆవసరమైన పన్ను ప్రత్యేక శాసనసభ జరుపవలెనని వేంకటపతిరాజుగారు పరిపాదించిన తీర్మానమును వారు వదలుకొనిరి.

తాలూకా జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా ఉద్యోగులెన్నుకొనబడగూడదని కె. ఆర్. వి. కృష్ణరావుగారు రుపపాదించిరి. అట్లామలేసెట్టి గారనుచుండిరి. రాజగోపాలాచారిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు లోకలుబోర్డు శాసనమునందు ఉద్యోగులెన్నుకొనబడుట యంగీకృతమనియు, ఆ శాసనపు సవరణమునందు ప్రభుత్వనియంత్ర ప్రణానియంత్ర సభ్యుల సంఖ్యను నిశ్చయించి నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వమువారు యోచించుచున్నారని చెప్పిరి. కృష్ణరావుగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి. జమీందారులకును ప్రాప్రైటరీలకును సెక్కుల యధికారములుండనట్లు మద్రాసు ప్రాప్రైటరీలీజ్ సర్వీసు శాసనమును సవరించవలెనని కె.ఆర్.వి. కృష్ణరావుగారు రుపపాదించి విలేజ్ ఆఫీసర్లు జమీందార్లకు విధేయులై యుండుట లేదని తెలిపిరి. అట్లామలేసెట్టిగారు రనుచుండిరి. ఏ విధముగ శాసనమును సంస్కరింపవలెనో చెప్పబడలేదనియు, ఒక సవరణబిల్లు ఆలోచింపబడుచున్నదనియు, అది ఉపపాదింపబడునప్పుడీ విషయమునుగూడ యోచించెద మనియు కావ్యగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. తీర్మాన ముపసంహరించుకొనబడెను. పాల్లాటూ కాలేజీలోని కలతలను విచారించుట కొక సంఘమును నియమింపవలెనని రామయ్యంగారు నోటిను నిచ్చిరి.

సిండికేటు వారిచే ఈవిషయమున తీసికొనబడిన చర్యనుగూర్చి ప్రోసుగారు చెప్పి ఆకారేజీ ప్రిన్సిపలు 8 మందిని నిషేధించినందున వారివిషయమై సిండికేటువారు యోచించుచున్నారనియు తెలిపిరి.

పెరయారు జిల్లా రిసెటియంటు విషయపు తీర్మానము చర్చ జరిగి సభలో నోడిపోయెను.

బుధవారపు చర్య.

నిన్నటి ఉదయము 11 గం. గవర్నరుగారి అధ్యక్షత గ్రంథ శాసనసభ మఱల సమాజేక మయ్యెను.

సాధ్యమై సంతకరతు సెంట్రలు నాజరతు సెంట్రలు కాపీస్టుల సిబ్బందిని తొలగించి ప్రతిజిల్లాయందును సివిల్ కోర్టులలో ప్రాసెసు సర్వీసు నాకరులను నియమించవలెనని కె. రామయ్యంగారు ఒక తీర్మానము నుపాదించి తామె కడచి ససారి శాసనసభలో నిట్టి తీర్మానము నుపాదించదలచి నోటిను ఇచ్చితిదనియు, తాము రాజాలకపోయినందున డి. వి. నరసయ్య రుపపాదించినందున, దీని కొరకు 1½ లక్షల రు. అధిక వ్యయగుననని ఆక్షేపణ చెప్పబడినందున మోక్షోర్ధు వారును దానికొరకు సమ్మతి నిప్పును దెప్పలేదని వేటిక ఆక్షేపణ చెప్పబడినందున, సెంట్రలు నాజరతులను నిల్వనచో సమ్మతుల జారీయందు సౌకర్యము గలుగజాల దనియు, ప్రస్తుతము ఎక్కువగానినియమింపవలసిన ప్రాసెసు సర్వీసు నాకరులను అమీనలకును కచ్చుచేయవలసిన సామ్యు బడ్జెటునందు తెల్పుబడియే యుండెననియు, ఇట్లై కాపీస్టుల సెక్కులచేయుట యందు అధికవ్యయము గలుగదనియు చెప్పిరి. రంగాచారిగారు తీర్మానమును బలపఱచి ప్రస్తుత మున్న ఏర్పాట్ల క్రింద సమ్మతుల త్వరగా జారీచేయుట కప్రమని చెప్పి ఉన్న పద్ధతులెప్పుడు అనుకూలముగా నుండునో అప్పుడు ధనవ్యయాదికములగు కారణముల బెప్పుట నిష్పాదించుట మనవి.

గిల్టనుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సెంట్రలు నాజరతులకు కావలసినంత పని గలదని మోక్షోర్ధువారు పూర్తిగా విచారించి నిర్ణయించిరియు, సమ్మతుల జారీచేయు నాకరుల కెక్కువ జేతములనిచ్చి, మంచి నాజరులను సేర్పఱచి సమ్మతుల జారీచేయమన వంచి విచారణ యుండునట్లు చేసినచో పని బాగుగా జరుగుననియు, ఈవైవిధానము చెన్నపురి ప్రభుత్వము వారిచే నామోదించబడెననియు, త్వరలో హిందూ జేజ్ ప్రభుత్వమువారి యామోదముకొరకు పంపబడుననియు, ఈ తీర్మానమును విషయమై జరిగినచర్చ మోక్షోర్ధువారికి పంపెదమనియు, కాపీస్టువిషయమున సెంట్రలు ఎస్టాబ్లిష్మెంటు తప్పనిసరిగా ఉండవలసినదే యనియు సెలవిచ్చిరి.

ఈ తీర్మానము విషయమై సబుజడ్జిల యొక్కయు, డిప్యూటీ మ్యాగ్స్ట్రేటు యొక్కయు అభిప్రాయములను బడయునలెనని మోక్షోర్ధువారికి నూచించవలెనని ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు రుపపాదించిరి.

ఎ. నూర్యనారాయణరావుగారు తీర్మానమును బలపఱచి కాపీస్టు ఎస్టాబ్లిష్మెంటును రెండుగా విభజించినచో బాగుగా పనిజరుగునని తెలిపిరి. మో. రామచంద్రరావుగారు నడుపుచు సమ్మతులు సక్రమముగా జారీకానందున డిప్యూటీ మ్యాగ్స్ట్రేటును సబుజడ్జిలును కేసులకు వాయిదాలను చాలసార్లు వేయవలసి వచ్చుచున్నదని. ప్రభుత్వమువారి విషయమై విచారణ జరిగించవలెననియు, ఒక వేళ కొంచె మధికవ్యయమైనను ప్రజలకు విశేషమగు లాభము గలదనియు శివరావుగారు నుడిచిరి. రామయ్యంగారు మఱల మాట్లాడినవెనుక గిల్టను గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఈవిషయమున అధికారమంతయు మోక్షోర్ధువారికి గలదు గనుక ఈచర్యనంతయు మోక్షోర్ధువారి విచారణకొరకు పంపెదమని తెలిపిరి. తీర్మాన ముపసంహరించుకొనబడెను.

1918-19 సం.పు బడ్జెటులో మైనరు ఇర్రిగేషను పనులకు ఆవసరమగునంత సామ్యు సెసగవలెననియు 1918-19 సం.ములో బడ్జెటులో తెల్పుబడు సామ్యునంతయును మైనరు ఇర్రిగేషనులందు వ్యయపఱచవలెనని ఉద్యోగులకు త్వరపుల నీయవలెననియు కె. రామయ్యంగారు పరిపాదించి బడ్జెటులో తెల్పుబడిన సామ్యు ఉపయుక్తమగునట్లు వినియోగింపబడవలెనని తమ 13 శేయ మనియు చెరువుల మరమతులందును మైనరు ఇర్రిగేషను పనులందును పోయిన సం.ములలో చాల సామ్యు కర్చుచేయబడక, పనులు జరుగక సామ్యు నిలిచియుండెననియు చెప్పిరి. శివరావుగారు తీర్మానము ననుచుండిరి. బక్కి గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు రివిన్యూకామిషనరీ యధీనముననుండి మైనరు ఇర్రిగేషను పనులకు సంబంధించినంతవఱకు తీర్మానము పట్ల సానుభూతిని దెల్పి "ఆవసరమగునంత" అనగా తమకు అర్థమగుటలేదనియు, సాధారణముగా ప్రభుత్వమువారి రొసగల సామ్యును బడ్జెటునందు చేర్చవలసియు, ఇది సభ్యుల యాశయముల బహుళక సంతృప్తిపఱచవచ్చు ననియు చెప్పిరి. తీర్మానములో రెండవ భాగమును గూర్చి గిల్టనుగారు చెప్పుచు బడ్జెటు నిర్ణయించు నప్పుడు ఈ విషయములను జ్ఞాపకముగా పరికించెదమని చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారి రొసగిన నమ్మకమునకు రామయ్యంగారు ననుసారముల దెల్పి తీర్మానమును నిర్బంధింపక ఊరకుండిరి.

సబుమేజిస్ట్రేట్ల నియమించునప్పుడు సగముమందిని న్యాయవాదుల వర్గమునుండి యెన్నుకొనవలెననియు, ఇతరులనుండి ఎన్నుకొనచో పోటీపరీక్ష నొకదానిని చేసి జయించినవారి సెన్సుకొనవలెననియు తాము నోటిను నిచ్చిన తీర్మానమును రామయ్యంగారు వదలుకొనిరి.

గుణపూరు, రాయగడ తాలూకాలయం దధికముగనున్న స్థలములను, పాలకొండ, శృంగవరపుకోట, వీరవల్లి, గోల్కొండ తాలూకాలలో ఏదెన్నీ భాగములను తొలగించి, మిగిలిన భాగములను, విశాఖపట్టణజిల్లాలో సాధారణభాగములతో పాటు పాలింపబడవలెనని ఎ. నూర్యనారాయణరావుగారు రుపపాదించదలచిన తీర్మానమును వారు వదలుకొనిరి.

నూల్లు వైసలు పరీక్ష విషయములలో ఇతర భాషా పఠనీయవిషయములు తప్ప తక్కిన పఠనీయవిషయముల నన్నిటిని జేతభాషలయందే బోధించునట్లును, ఈ సంస్కరణమును పూర్తిగా నాచరణమునకు తెచ్చులోపల, డి. గ్రూపుపర నీయ, విషయముల నన్నిటిని జేతభాషలయందే బోధించునట్లుచేయవలెననియు ఎ. నూర్యనారాయణరావుగారు రుపపాదించిరి. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు పంతులుగారనుచుండి విజేతభాషలో బోధననట్లుట అప్రయోజకమని చెల్లొ పద్ధతిప్రభువుగారు సభి ప్రాయపడియుండి రని చెప్పిరి. ప్రోసుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు నూల్లు వైసలు పరీక్షాపద్ధతి సేర్పఱచినప్పుడు జేతభాషలో బోధనచేయుటకు స్వాతంత్ర్యము నొసగబడెననియు, ముఖ్యముగా బాలికాపాఠశాలలకొరకే యాపద్ధతినిర్ణయింపబడినను ఈస్వాతంత్ర్యమును బాలికాపాఠశాలలు వినియోగింపలేదనియు, పాఠశాలలే ప్రారంభించి జేతభాషామూలమున బోధన నట్లుచేయుననియు చెప్పిరి. తీర్మాన ముపసంహరించుకొనబడెను.

తెలుగు జిల్లాలలో మంచి ప్రజేతమున సెక్ వ్యవసాయ కళాశాలను తెలుపవలెనని తాము నోటిను నిచ్చిన తీర్మానమును నూర్యనారాయణరావుగారు వదలుకొనిరి.

రాజధానియందు అనుకూలమగు ప్రజేతములందు వ్యవసాయ పాఠశాలల సెలకొల్పవలెనని శివరావుగారు రుపపాదించి, కె. ఆర్. వి. కృష్ణరావుగారు రనుచుండిరి. ఈవిషయమును గూర్చి యోచించెదమనియు తీర్మానమును తామంగీకరించితిమనియు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున రాజగోపాలాచారిగారు సెలవిచ్చిరి.

నీలగిరి పీఠభూమి రిసెటియంటును గూర్చి రంగాచారిగారు రుపపాదించి ఆ తీర్మానము ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించిరి.

దత్తమండలములందు ఇర్రిగేషను రక్షణ సంస్థాపన లనుగూర్చి విచారించి తెల్పుటకు ప్రత్యేకముగా సెక్ యుద్వ్యోగిని నియమింపవలెనని తీర్మానము నుపపాదించుటకు శివరావుగారు నోటిను నిచ్చియుండిరి. గిల్టనుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు గత 10 సం. లలో రక్షణ సంస్థాపనలను గూర్చిన విషయ మంతయు వచ్చినదనియు, అది ప్రకటింపబడు ననియు ఏవియైన లోపింపబడినచో వాని విషయమై ప్రభుత్వమువారు యోచించెదమనియు చెప్పిరి. తీర్మాన ముపసంహరించుకొనబడెను.

జైలులో నుంచబడినవారి తిండివిషయమున, జైలులో నుంచబడుటకు ముందు వారేయారము సెంత తీసికొనెదరో యోచించి జైలులో నుంచబడిన వెనుక వారి కీయబడు ఆహారమును నిర్ణయించవలెనని శివరావుగారు రుపపాదించి యూరపియును కైడీల ఆహారనిర్ణయమునందును, భారతీయ కైడీల ఆహారనిర్ణయమునందును గల తారతమ్యమును గూర్చి తెలిపిరి. డి. వి. నరసింహయ్యగారు రనుచుండి ఇంగ్లండునందు వలె ఇచ్చుటను వివిధతరగతుల కైడీల సేర్పఱచుట భాగ్యమని చెప్పిరి. గిల్టనుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, 1912 సం. మున ఈవిషయమున ననుభవజ్ఞులును జేతల నగువారిసలహాలపై ఆహారపరిమితి తగ్గింపబడినదియు, కావలసినంత బలకరమగు ఆహార మొసగ బడుచునే యున్నదనియు, ఆరోగ్యస్థితులను గమనించి ఆహార మొసగ బడుచున్న జేగాని ఇతరముగా దనియు, నూతనపద్ధతులు ఆయులలోనికి వచ్చినదిమొదలు మరణములరేటు తృప్తికరముగ నున్నదనియు 1000 కి 10 మరణములు మాత్రముండెననియు చెప్పిరి. శివరావుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఈతీర్మానము పట్ల న్యాయముగలుగలేదనియు, సభ్యుల సమ్మతుల కైకొని చూచెదమనియు పల్కిరి.

ప్రభుత్వ నిధినుండి కైడీలకు ఆహారవ్యయ మొసగబడుచున్నదనియు, ఇప్పుడున్న పద్ధతు లనులలోనికి వచ్చినవెనుక కైడీల ఆరోగ్యము బాగుపడెననియు, కైడీల సేవలకుతమ తులాభారమున వృద్ధి గాంచినదియు ఈ విషయమున చెన్నపురి రాజధాని నభినందించవలసినదేయనియు గవర్నరుగారు చెప్పిరి.

తరువాత తీర్మానము సభ్యుల సమ్మతులకై వచ్చి యోడిపోయెను.

దక్షిణ కనరాజ్ జిల్లాలెంటు రికవరీ శాసనమును గూర్చి సదాశివభట్టు గారు రుపపాదించిరి. ఆ తీర్మానము నోడిపోయెను.

సకాలమునకు వరుమానపు పన్ను నియబాలనివారిపైని విధింపబడుశిక్షల విషయమున క్రొత్తశిక్షల విధించుటయందు ప్రభుత్వపు ప్రకటనమునందలి నిబంధనలను సవరింపవలెనని ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు రుపపాదించి ప్రస్తుత నిబంధనలకు తమ మానమున సేర్పఱచుటచేదనియు, ప్రస్తుతస్థితి మునుపటికంటె అన్యాయముగా నున్నదనియు చెప్పిరి. ఎ. నూర్యనారాయణరావుగారు రనుచుంచుచు తాము తమ పన్నును సకాలమునకు చెల్లింపవలెననియు 1 రూ॥ అపరాధము విధింపబడినదియు ఈస్థితి అతి హింసచనియు, ఎక్కువపన్ను నిచ్చువారికి 5 దినములు ముందుగా నోటిను నీయవలెననియు 5 దినములు తీయింపవలెననియు చెప్పిరి.

టాఫంటుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, ఈ శాసనము హిందూజేత ప్రభుత్వమువారిచే చేయబడినది. గనుక ఈ ప్రభుత్వమువారి కీ విషయమున సెట్టి యధికారమును లేదనియు ఈ ప్రభుత్వమువారిచే చేయబడిన నిబంధనలు చాలి సంతకమున సౌకర్యకరములుగనే యున్నవనియు చెప్పిరి.

రంగాచారిగారు తీర్మానము పక్షమున పల్కిరి. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, ప్రస్తుతస్థితి గతులలో ఈ విషయమును తాముచూచినట్లు ప్రభుత్వము వారు చూచుచో, పూర్వ నిబంధనలే మఱల నుంచుదరని చెప్పిరి. తరువాత తీర్మానము సభ్యుల సమ్మతులకు వచ్చి యోడిపోయెను.

పెరటితోటలలో 25 సెంటుల లోబడిన వైశాల్యమున కంతటికిని 1 రూ॥ పన్ను విధించుటను తీసివేసి, పన్ను చేయదగిన వైశాల్యమునకు ఎప్పుటికీల్ల చొప్పున పన్ను విధింపవలెనని చిదంబర నాథ మొదలియారుగారు రుపపాదించి దీనివలన చీదరైతుల కనేకులకు చిక్కులు తొలగుననియు, రాజధానిలో 60 లక్షల ఇండ్లయందు పెరటితోటలు గలవనియు, దీనిలో నూటికి 60 తోటలవారు 10 రూ॥లును, అంతకు తక్కువయును పన్ను చెల్లించుచున్నారనియు ఇదియెంతయు దుర్బటమనియు 25 సెంటుల లోబడిన వైశాల్యమునకు పన్ను చేయగూడదనియు, అది పీఠపనచో, పెరుచేయబడిన వైశాల్యముపై పన్ను చేయుట భావ్యమనియు మొదలియారుగారు రనిరి. సుబ్బరాయలరెడ్డియారుగారు రనుచుండిరి. కావ్యగారు నడుపుచు సాలుకు 1 రూ॥ పన్ను ఇచ్చుకొనుట కప్రమగాదనియు, ఈ పద్ధతి ఇంకను ఆచరణమునకు రాలేదనియు, 1 సం॥ వఱకు ఈపద్ధతి యెట్లు పనిచేయునో చూచి తరువాత యోచించెదమనియు చెప్పిరి.

ఈ స్వల్పపన్నులను ఆసలే తొలగింపవలెనని రంగాచారిగారు పేషాదించి, మొదలగు ప్రభుత్వమునకు రుసుమిచ్చిరి. రామయ్యగారు ఇండ్లసంఖ్యను గూర్చియు మున్నగు విషయములను గూర్చి మొదలయ్యుటగారి అభిప్రాయములతో తామే కీర్తివింపవలసి చెప్పెను. ఈ విషయమున ఇట్టిపనిని చేయుటకు ప్రభుత్వమువారి హక్కును మన మంగీకరించుచున్నట్లు నగము చేసికొనగూడదనిరి. ఎ. నూర్యనారాయణరావు గారును తీర్మానమును బలపఱచి గ్రామిణుల కీ విషయమున అతి ప్రమాదకరమగు అధికారము గలదనిరి. మొదలయ్యుటగారు ప్రత్యుత్తర మొసగి వై నిబంధన అయిపోయినది. రాకముందు ఈ విషయమును కలెక్టరులతో యోచింపవలెనని చెప్పిరి. నిబంధనను నిలుపుట చేయుటకు తామంగీకరింప వలయు, కలెక్టరులతో యోచించుటకు తమ కర్తవ్యతరము లేదనియు కలెక్టరు చెప్పిరి. తీర్మానము సభలో నోడిపోయెను.

సభ్యులందరిలో ఈ తీర్మానమున కనుకూలముగా నెందరుందో తెల్పుటకు మొదలయ్యుట గారనిరి. సభామండలమున లేని వారిందఱిని రావించుటకు గవర్నరుగారినిరి.

రంగాచారిగారు.— ఈచర్చ జరుగునప్పుడు లేని వారికి ఇప్పుడు సమ్యక్తుల నిచ్చుట కధికారము గలదా?

గవర్నరుగారు.— ఈచర్చ సభా నిబంధనల ప్రకారమే యున్నది. ఇది ఇదివఱకునుండి జరుపబడుచుండిన చర్యయే.

రామచంద్రరావు రంగాచారిగారు.— మొదట చేతులెత్తినపుడు సమ్యక్తుల దీసికొనినవెనుక అప్పుడు మాజరులో లేనివారి యొద్దనుండి రెండవ మారు సమ్యక్తులు దీసికొనుట క్రమమా?

గవర్నరుగారు.— ఇది క్రొత్తచర్య కాదు. ఇదివఱకు నుండి వచ్చుచుండిన ఆచరణమే. కడపట సమ్యక్తులు దీసికొనగా 18 మంది అనుకూలముగను, 21 మంది ప్రతికూలముగను సమ్యక్తుల నిచ్చిరి.

ప్రభుత్వనిర్వాహకసభ్యులలో నొకని అధ్యక్షునిగ నుంచుకొని (లోకలువాడి) స్థానిక సంస్థలనుండి 8 మంది సహాయకులనుగా నుంచి స్థానిక సంస్థపాలనము కొరకు ఒక పరిపాలన సంఘమును నియమింపవలె నని ఎ. ఎస్. కృష్ణారావు గారు పేషాదించి ప్రభుత్వకార్యదర్శి చూచుచుండిన స్థానిక సంస్థపాలనావిషయముల నా సంఘమునకు వదలవలె నని చెప్పి దీని మూలమున స్థానికపరిపాలనము వాస్తవమై దాని యందు ప్రజలకు విశ్వాసము వృద్ధియై నని చెప్పిరి. ఎ. నూర్యనారాయణరావు గారు రనునదిచిరి.

ఇంతటితో నిన్నటిచర్య ముగిసెను.

మాంటెగుగారికి విన్నపములు

నిన్నటిదినమున రెండు విన్నపములు సమర్పింపబడినవి.

పంజాబు రాష్ట్రీయసభ

సభవారి పక్షమున గౌ. ఫాదెలు హుస్సేనుగారు విజ్ఞాపనపత్రమును సమర్పించిరి. కాంగ్రెసులీగు సభల సంస్కరణ విధానముతోడ సభవా కీర్తివింపవలెను, తక్షణమే భారతీయులకు పాలనమున నిజమగు స్వాతంత్ర్యముల నీయవలసిన దని ప్రార్థించిరి. లాహోరు అహమద్ యా సంఘము వారల్పించుకొనిన సభాపత్రము రెండవది. కాంగ్రెసులీగు సభల సంస్కరణ విధానమును దొరతనమువారామోడించినయెడల ప్రజలు సంభ్రమింపబడుటగాక పాలకులు తమ వాగ్దానమును చెల్లించుకొనినవారగుదురు. హిందూదేశమున నాంగ్లసామ్రాజ్యము బలమయి ఆరాజక చింతలను మట్టులెట్టును. మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యములనుగోసగి ఫుల్ట్రీత్రసంరక్షణమునుగూర్చి దొరతనమువారి భయమియవలయును. శుక్రవారము మున్నగు దినములయందు ప్రాధికారముల పునఃపాలన మహమ్మదీయుల కవకాశముల గలిగింప సభవారి ప్రార్థన.

ప్రతి పంచాయతీ సభ:— నాగపూరులో నీ సభ మరల సమావేశమయ్యెను. మొక్కన్నా గారు రాధిపత్రము వహించిరి. మా. ఎస్. జి. సైసి. ఎస్. వి. (నాగపూరు కమిషనరు) గారు మొదట పరిశీలించబడిరి. ప్రస్తుతము రూపియము ప్రతి నభివృద్ధి నొందించుటకు వ్యవసాయకాభివృద్ధి గావించు ఏర్పాటులు బాగుగ నున్నవి. ఇంతకేముగ వారు శ్రేష్ఠముగ ప్రతి పండించుకొని తీరదు. హిందూదేశమున కంతటికీ ప్రతి పంట అనుభవజ్ఞు నొకని నియమించుటవలన లాభముండునాయని వారి కనుమానముగ నున్నది. ఆ ధనమును ఆయాచోట్ల కొంతమంది వ్యక్తికాశ్రయము నియమించుటలో వెచ్చింపదగును. పిమ్మట లెఫ్టెంటిగారు పరిశీలించబడిరి. వీరిదివరకు మధ్య రాష్ట్రముల వ్యవసాయకాభివృద్ధిగ గుండెరి. మధ్యరాష్ట్రము లందు దూది నెక్కువగ బండించుట కనేక మార్గము లున్నవి. ప్రతి గూర్చియు మరొన్ని కృతసాయ విషయములను గూర్చియు మధ్యరాష్ట్రముల కొక కృతసాయ కాశ్రయము నియమించుటవలన నెక్కుడు లాభముండగలదని వారి అభిప్రాయము. ఫిఫ్త కమిషనరు కార్యదర్శి డయ్యుగారు తరువాత పరిశీలించబడిరి. పిమ్మట బెంగాలు నాగపూరు యంత్రకాలయందలి హెచ్. డెండ్రెక్కునగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. బాటియాఫుర్ నందలి కాంగ్రిడియా ప్రతి పండించుభివృద్ధి నొందుట కనేక మార్గము లున్నవి నీరు చెప్పిరి.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల.

దీపావళి వసూళ్లు.

—:—

చెన్నపట్టణము.

(గ. హరిసర్వోత్తమ రావుగారు ఎం. ఏ.)

ఈ సంవత్సరము చెన్నపట్టణము ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల పక్షమున జరిగిన దీపావళి వసూలు క్రమక్రమముగ ఆంధ్రుల జీవితము ఈ నగరమున ఎట్లు విజృంభించుచున్నది యు స్పష్ట పఱచుచున్నది. ఎప్పటికైనా ఈతరుణమునను ఉత్తమోత్సాహమును కనబఱచి ఉత్తమ ఫలమును సంపాదించిన సంఘములు మాడు గానవచ్చుచున్నవి. వైశ్యులు లక్ష్మీపుత్రులను ప్రభావితకి తగినరీతిని ఆంధ్రజాతీయకళాశాల యెడల తొలుకొల్పనే అభిమానమును కనబఱచినారు. దీపావళి కనుక కార్యమును విజయవంతమును చేయుట యందు ఆ త్యద్భుత రీతిని దోడ్పడిన. బమ్మి వేంకట సుబ్బయ్య శ్రేష్ఠి, పొత్తూరి అయ్యన్న శ్రేష్ఠి, కె. నమ్మారావు శ్రేష్ఠి, అద్దేపల్లి తుమారస్వామి శ్రేష్ఠిగార్లు ప్రయత్నముచే గిడ్డంగి వీధిలోని ప్రముఖులగు వర్తకులు పాతకలు, ఇరువదులు, సవరకులు, పదులు దీపావళి భిక్ష కొసంగిరి. ఇంకను వీరి సానుభూతిచే క్రమాభివృద్ధి విరాళములందు గాన వచ్చునట్లుటకు సంధియము లేదు. వ్యాపార దీక్షాబద్ధ సంఘమునకే చేరిన నూకల వేంకట సుబ్బయ్యగారి అవ్యాజప్రేమచే రంగుల దుకాణదారు లేమి మఱియొకరేమి జాతీయ కళాశాలను బహుకరించి పదులు ఇరువదులు విరాళములుగ నొసంగిరి. కొత్తాయి చావిడి ప్రాంతములలో నిరంతరపరిశ్రమ చేసి సామాన్య వ్యాపారస్థుల నుండి ఎంతద్రవ్యము ప్రోగుచేయనగునో నిరూపించి సాయపడిన నవులూరి కృష్ణయ్యగారును అభినందనీయులు. వైశ్య సంఘముతో సమానముగా వేరెన్నిక గల్గిన సంఘ మిపురమున నాయుడుసంఘము. వ్యవధి విశేషము లేనందున నాయుడు సంఘము వారిలో ప్రముఖు లందరిని సంప్రతించి పని చేయుట సాధ్యము కాలేదు. అయినను ఒక్కమాట మాట్లాడి నంతనే తమ వృద్ధయౌవనాత్మక సానుభూతిని కనబర్చి మాకు సహకారులయిన మ|| రా|| రా|| ఆరుణగిరినాయుడు, కుట్లనర శింహారావు నాయుడు, టి. యశ్. రాధాకృష్ణనాయుడు, గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు మేల్కొన దగియున్నారు. ఇందు ముఖ్యముగా ఆరుణగిరి నాయుడు గారు చూపిన సానుభూతి వారికి పరిశ్రమలయెడ గల అభిమానము నకు నిదర్శనప్రాయముగ నున్నది. వారి మూలమున మునుముందు ఆంధ్రజాతీయకళాశాల విశేషసహాయము పొందగలదను నూచనలు కానవచ్చినందునకు గూడ సంతసించుచున్నాను. తాత్కాలికముగా విద్య నేర్చుకొనుటకు ఈ నగరమున కేరెంచి నివసించుచుండు విద్యార్థులు కనబరచిన సాహస జౌదార్యములను సేవానిరతియు కార్యవీక్షయు ఆప్రతి మానములు. వారు దీపావళికి మాడుదినములు ముందే రమారమి 500 వందలు రూపాయలు తమలో తాము సంపాదించి నాబోటి గృహస్థులను మీరేమిచేయుదురో చూచెదము గాక యని హెచ్చరింప మొదలిడిరి. అట్టి హెచ్చరింపులచేతను, విచ్చిక సేవకులుగ వారు వందలకొలదియూగి ఎండయనక వాన యనక పగ లనక చీకటి యనక తిరిగి చేసిన సహాయము చేతను స్థానికు లగు వైశ్యసోదరులయు ఇతరులయు సానుభూతి సాహచర్యములచేతను, మా బోంట్లు కొంత గౌరవాన్ని ద మగు పనిని సాగించి ఒక్కంత ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాలకు ద్రవ్యము సమకూర్చుట సాధ్యమైనది. మొత్తముమీద రెండువేలకువైగా వసూలు అయినది. ఇందులో విద్యార్థులు ఇచ్చిన 500 వందల రూపాయలును వైశ్యులును వ్యాపారస్థులును ఇచ్చిన 600 వందల రూపాయలును ప్రముఖులుగ గణనీయములు. వసూళ్లకు బయలుదేరిన వారిని బట్టి వసూళ్లు ఉండు ననుట సహజము. జనోపయోగకార్యములకై ఎట్టి వారును భిక్ష యడుగవచ్చు ననుట దృఢీకరించుటకే మనవెద్దలు వేంకటేశ్వరులపేరు పెట్టి శ్రీయంతుల పుత్రులచే సహితము “భిక్షాండేవీ” అను వాక్యమును పలికింపజూచిరి. కాలప్రభావముచే ఆసీతిప్రదర్శనము అరుదైనది. అట్టి యరుదయన కాలమున సహితము శ్రీమంతు లగు నమ్మారావు శ్రేష్ఠి నూకల వేంకట సుబ్బయ్యపింజల సుబ్రహ్మణ్యశ్రేష్ఠి నవులూరి వేంకటకృష్ణయ్యగార్లు ఒకవైపునను కా. వాగేశ్వరరావు పంతులుగారొకవైపునను పనిచేసేయుండుట సంతృప్తికరము. విద్యావంతులను నుత్సాహవంతులు

నగు వక్త్రు, డాక్టర్లు, ఉద్యోగిగ్గులు, అనేకులు ఈయంద్రవ్యమునకు తోడ్పడియున్నారు. వారిల్లను నూతనతరమునకు చేరిన వారగుటచేత సహజోత్సాహముని తలంచి వారిని వేరు వేరుగ వాడుచున్నాము. నలురది ఏండ్లవైబడిన విద్యావంతులు నాగేశ్వర రావు పంతులుగారి వంటి వారి నిదర్శనమును విస్తారముగ నవలంబించియెడల నూతనతరము వారు ఇంకను నెంత ఎక్కువ పనిచేయుటకు అవకాశమేర్పడునో సులభముగా చదువరు లూహించుకొనవలెను. డాక్టరు లక్ష్మీపుతిగారి సతీమణి శ్రీమతి రుక్మిణమ్మగారు రమారమి 80 రూప్యములను నాటిదినము కళాశాలకు సంపాదించియుండుట శ్రీలోకమే గాక విద్యావంతులని పేరుగాంచిన పురుష వర్త్యులు కూడ గమనింపదగి యున్నది. ఈ సంవత్సరము కాన వచ్చిన ఉత్సాహము నేటి నిదర్శనప్రాయము మృదగర్వకత్వమున రాబోవు సంవత్సరముల నినుబడియె ముమ్మడియె పదులు నూర్లుగ విజృంభించి ఒక్క జాతీయకళాశాల గాక వెళ్ళు జాతీయకళాశాలలు ఉత్పత్తియై దేశకళ్యాణమునకు తోడ్పడునట్టి పరిస్థితి ఏర్పడునుగాక యని వైశమును ప్రార్థించుచున్నాను. ఈ సంవత్సరపు వసూళ్లకు ఆధారభూతులయిన నాయకులు విచ్చిక సేవకులు ఆంధ్రలోకమునకు వంద్యులనుటకు సందియములేదు. ఆంధ్రజాతీయకళాశాల కార్యనిర్వాహక సంఘము పక్షమున కార్యదర్శి భోగరాజు పట్టాభి శీతారామ్యగారు వీరెల్లవరకు వందనశతము లొనర్చవలసిన దని ప్రాసియున్నారు. వారి జోహారుతోకూడ నాకై మోడ్పును సహితము వీరిందగీకరింతురు గాక యని ప్రార్థన. పది రూప్యములు మొదలు వైన విరాళము లొసంగినవారి పేర్లు మాత్రము ఇందుదహించితిమి.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యర్ రు. 50, మనగాల జమిందారు రు. 30, పొత్తూరి అయ్యన్నశ్రేష్ఠి రు. 25, జి. ఆర్. కృష్ణస్వామిశ్రేష్ఠి రు. 25, ఆరుణగిరి నాయుడు రు. 25, బి. పి. నరసింహులుశ్రేష్ఠి అంకుశో రు. 25, చారణాసి నూర్యారావు అంకు అచట సుబ్బారాయుడు రు. 25, యా. సు. వేంకటసుబ్బయ్య రు. 20, కా. వాగేశ్వరరావు రు. 20, ఎమ్. రామస్వామిశ్రేష్ఠి కంపెనీ రు. 20, సి. పి. వెం. కె. కంపెనీ రు. 20, పి. బి. సి. శేషచలముశ్రేష్ఠి కంపెనీ రు. 20, పింజల. సుబ్రహ్మణ్యము రు. 20, వేరి నారాయణమూర్తి రు. 20, సామి వేంకటాచలముశ్రేష్ఠి రు. 20, ఏ. ఆర్. వెంకట స్వామిశ్రేష్ఠి అంకు శో రు. 20, పోలూరి చెంగయ్య నాయుడు రు. 15, నూకల వేంకటసుబ్బయ్య రు. 15, గాడి చెడ్డ వారిసర్వోత్తమరావు రు. 15, తాతా నాగయ్య శ్రేష్ఠి అంకు శో రు. 15, పండిత డి. గోపాలాచార్యులు రు. 15, వంకడార గురవప్ప రు. 10, ఆనరలిలు. బి. ఎస్. శర్మ రు. 10, అల్లాడ కృష్ణస్వామి రు. 10, టంగుటూరి ప్రకాశము రు. 10, ఆర్. జి. రెడ్డిగారి సతీమణి రు. 10, హెన్రీకెస్సెల్స్ ప్రొప్రయెటర్స్ లక్ష్మీనారాయణబ్రహ్మరూ 10, చాగంటి సాంబ శివరావు రు. 10, బజురుడ్డిక్ సాహెబు రు. 10, నాశం లక్ష్మీకాంతము రు. 10, వంకడార వేంకట సుబ్బయ్యశ్రేష్ఠి బ్రహ్మరూ. 10, పి. వేంకటస్వామి శ్రేష్ఠి రు. 10, కె. లక్ష్మీ నారాయణ రు. 10, ఎస్. ఎమ్. ఎస్. సహాకర్యులు, కృష్ణ అయ్యర్ కంపెనీ రు. 10, పెండ్రు వేర్ హోస్ ప్రాపయెటర్స్ రు. 10, ఎమ్. రాజమన్నుశ్రేష్ఠి కంపెనీ రు. 10.

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త.

దీర్ఘ, నవంబరు 21:— 20 వ తేదీని కార్యదర్శిగారు రాజప్రతినిధిగారికిట్లు తలవినవి.

పాశ్చేంద్రియలీలలో బ్రిటిషువారు తమస్థితిని బలవత్తరము చేసికొనిరి. పోగొట్టుకొనిన ప్రదేశమును మరల స్వాధీనము చేసికొనుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించలేదు. ఇటీవల జరిగిన యుద్ధమున జర్మనుల కనేకనష్టములుకలిగినవని తెలిసికొనబడెను. పరామర్శగమునం దంత ముఖ్యగుననదీయుజరగలేదు. ఏషియాగో. ఆఫ్ఘనిస్తాన్ లోలమధ్య ఇటాలియనులు దృఢతీర్మానముతోశత్రుల నెదిరించుచుండిరి. పరామి బ్రిటిషు ప్రైన్స్ములు వచ్చులోపల ఇటాలియనుల వరలగట్టిగ నోడింపవలయునని శత్రువు లతిత్వోత్తరమిని విశ్వప్రయత్నముల చేయుచున్నారు. బ్రిటిషువారు సేంట్ పీటర్స్ బర్గ్ నింకను ముందునకురుచు నున్నారు. జాఫానాక్రమించిరి. తురుష్కు లింకను తరతటమునకు బోవుచున్నారు. తూర్పు ఆఫ్రికాలో జర్మనులు ఖచిలముగ మామోంజి ప్రదేశమునుండి తమిషే జరుపిరి. బ్రిటిషు నావికాదళములు జర్మను క్రూరుజరుల హేమిగోలా దునకు ముప్పైమైళ్ల దూరమునకు బోవు తమ లెరిమిరి. జర్మనుల ఓడలలో నొకదాని కగ్గిముట్టుటయు మరియొక దానికి విశేషకష్టము గ గుటయు జూపబడును. రుమ్మెస్థితి రాంకల గోవరముగ నున్నది. అయిన నిప్పుకీ అలివారు ను తెల్లగొగ్గి ముసోల్లను పూర్తిగ స్వాధీనపర కొనినట్లు గన్పించు న్నది. పుష్కరము నెలకొల్పు పుష్కరము లింకవకు విజయము నొందలేదు.

Arrives in Bombay.

Influent Bombay Memorial.

BOMBAY, November 21.

The European Mercantile Interests

Educated Indians the Real Representatives
of the People.

Discussing the question as to who knows the masses, "men on the spot" or educated Indians, the note cites the openness of Lord Canning, Lord Elgin and the influence of the Orissa Committee of 1866, and the financial measures relating to the budget of the expenses of the Afghan war of 1879, to prove that it is the Indians who can claim to speak at first hand and of their own personal and intuitive knowledge an experience of the feelings and thoughts of the people, their prejudices, their habits of thought, their ways of life, their ambitions and their aspirations. The failure of the Revenue officers, and the members of the Secretariat in the Bombay Presidency to give relief to the pash-rata ryots in the Deccan, who were on the verge of bankruptcy and ruin by reason of their growing indebtedness due to several causes, among the chief of which was the rigidity and rigorous character of the land revenue system, does not show that the Civil servants are the friends of the ryot and are better fitted to represent, and care for him. Reviewing the

the note condemns the system of fixing the land tax according to purely theoretical rules involving mere guess work. Turning to education the note states that though the agitation for free and compulsory education began fifty years ago nothing has been done. The note then goes on to cite the instance of the official policy in plague measures, of the partition of Bengal, the Government of India Consolidation Act Amendment Bill, as showing the Government's disregard to educated Indian opinion. Reference to the Indian Emigration Acts, otherwise called

The Cooly Acts

and the facts of the history relating to the Inland Emigration acts of the Government of India in the interests and for the benefit of the British planters in Assam, will disprove the claim that the British residents in India whether official or non-official and not educated Indians are the real friends and representatives of the masses of the people of this country. It was educated Indian opinion that prevailed upon Government to stop indentured labour.

Regarding the higher services, strict and systematic exclusion of Indians has been followed from the days of the East India Company to the present time. In the Indian Civil Service, out of 1324 Indian Civil Servants but 64 are Indians which is only 4.8 per cent and how have these been treated? They have been as far as possible debarred from the higher executive appointments and have been more or less compelled to go in the judicial service, and while the European Civil Servants have been appointed Judges of the High Court whether they were well versed in law or not, Indian Civil Servants have been passed over. In fact to become a member of the Indian Civil Service has for an Indian come to mean generally speaking rotting and deteriorating in the service for want of encouragement and due promotion to the top.

Why Has Local Self-Government Failed?

The argument that because local self-government in India is a failure and therefore the country is unfit for self-government falls to the ground because firstly in no European country, in no Asiatic country except India, and in no Colony can it be said that local self-government has been a success, secondly it is not true that Local Self-Government has been a failure in India.

Do Castes Come in the Way ?

What is true is that it has not succeeded to the extent desired and that is because the Bureaucracy has obstructed its path of progress at every step and tried to keep power in its hands and discouraged independence among the local bodies.

The Pet Theory of Conservative Officialdom and Anglo-Indian narrowness that India is unfit for self-government because of innumerable castes, races, and sects, is exploded by the fact that our Indian soldiers divided by caste and religion have felt the bond of unity promoted by crossing the sea in spite of caste rules and by going to the front and fighting for the Empire. Give a common ideal, a common sphere of work, aspiring for something high such as self-Government, and all religious and racial differences will dissolve in time. There were castes and races and religious antagonisms in England, France, Germany, Italy etc. but a free scope for common political action and ideas has served to bring about political union, while at the same time removing or mitigating the influence of racial and religious differences. "Substantial steps" for the "Progressive realisation of responsible government for India" promised in the announcement of the Secretary of State in the House of Commons on August 20th 1917 should not fall short of the essential features of the Congress League scheme, embodying provincial autonomy as foreshadowed in the Delhi despatch of August 1911, popular elected majority of 4/5 in the legislative councils, freedom of the Government of India from the control of White Hall in regard to its spending powers, reduction of increase of taxation and other matters relating to finance, and remodelling of the Executive Councils with half the number to be non-official Indians elected by the elected members of the Legislative Councils. Supplementing the Congress League scheme, reform in the District Organisation has to be undertaken in the direction of creating a Consultative Council with the collector as its ex-officio president and as its members the Chief Executive Engineer, the Chief Medical Officer, the Police Superintendent, the Inspector of Schools, and the District Forest Officer and an equal number of non-officials. Local self-government should be strenuously promoted and there should be a Local Government Board for the province. The constitution of the Municipalities should be liberalised and their powers and resources increased. A wholehearted effort should be made to resuscitate the village panchayat which should be elective, every adult villager having a vote.

ALLAHABAD, November 21.

LONDON, November 20th.—The "Zuercher Zeitung" discussing the British operations in Palestine and Mesopotamia remarks that if the Turks are unable to stop the British advance they must withdraw some divisions from Europe. The British operations in Asia would then exert a direct influence on the situation on the European front.

The Military correspondent of the "Vossische Zeitung" declares that the fighting in Palestine is vitally important to Germany, and adds: Should the British succeed in conquering Palestine they will strike a heavy blow against Germany's Eastern policy and consequently against her world policy. The events in Palestine, therefore, deserve Germany's closer attention. They constitute an attack against one of Germany's wings while the British offensive in Flanders is an attack against the other wing.

Reuter's correspondent in Palestine says that a captured Turkish Artillery Officer told his captors that he left Jerusalem on Tuesday, adding they all are waiting with open arms to receive you. Everybody is tired of Hitler in Germany.

చెన్నపురి కమ్యూజవ సంఘము. — ఈపదవ్య
రము పట్టములను బడసిన కమ్యూ విద్యార్థులకు వైసంఘమునా
రు ఈనెల 25వ తేదీ నుద్దాహరణము 4 గంటలకు ముత్యాల
పేట ప్రాంతము. భవనమున విందు చేసెదరు. చల్లపల్లి తుమా
రరాజా శ్రీమంతు థాబా యాగ్లగడ్డ అంకితము ప్రసాదించు
ద్వారాగారు సభాధిపత్యమును వహించెదరు.

(c)

త్రై) సవకళాశాల:— కళాశాల (ప్రాసెస్యూను
కళాశాల వ్యంఛింసంఘ సభ్యులును యీ సువత్సరము పట్టుకు
లనుబడయుచై కళాశాలవిద్యార్థులకు యీ నెల బిరక తేదీ
సాయంకాలము ౯ గంటలకు కళాశాలాభివసమున విందు గావించెదరు.

సిరియూక్రైస్తవులు:—సిరియూక్రైస్తవుల సాంఘిక సమావేశము నేటి రాత్రి 8 గంటలకు వై. ఎం. సి. ఏ. భవనమున జరుగుచును. జి. బాకరయ్య గారు సభాధిపత్యము వహింతురు.

పట్టములను బడయు మహమ్మదీయ విద్యార్థులు:—ఈ సంవత్సరము పట్టములను బడయు మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు బోడ్డాము ముసలాము హోస్టలువారు శేఖరి సాయంకాలము 7½ గంటలకు విందు చేయ నిశ్చయించిరి.

అరండ్లుగారి యువస్వామి:— రేపటికిన
ము ఉదయము 7½ గంటలకు అరండ్లు గారు ఫోన్ లో మాకు
ఉపన్యసిం చెదరు. గౌనులు హుడ్లు ధరించి విద్యార్థులకు
మందిరమధ్య భాగమంతయు ప్రత్యేకింపబడును.

భగవద్గీతా ఉపన్యాసము. — ఈశ్వర 23వ శ్లో
సాయంకాలము 6 గంటలకు చింతాదిపేట మంజువారి ఆశ్ర
మారమువీధి నెంకిరు గృహమందు మువ్వూర్ బాప్తవ్యుసు
గణేశతామ్రీ గారు భగవద్గీతోపన్యాసమును చేశ్చుచు.

తీరుచనాపల్లి సంఘము, చెన్నపురి.—
తీరుచనాపల్లి మండలములోని విద్యార్థులలో నీ సంవత్సరము
పట్టములను బడయు విద్యార్థులకు వై సంఘమువారు రేపటిది
నము (23-4-17) సాయంకాలము 5-30 గంటలకు తీరుచన
కే.సి. సిద్ధోల్పేటి నెం 1/3 రు గృహమందు విందుచేయు నిశ్చ
యించిరి. దినాన్ బహద్దూరు ఏ. కృష్ణస్వామి అయ్యర గారు
సభాధిపత్యము వహించెదరు.

భారతీయ క్రైస్తవ సంఘము-చెన్నపురి:—
ఈ సంవత్సరము పట్టుములను బడసి న భారతీయ క్రైస్తవ
విద్యార్థులను కలిసికొనుటకు వైసంఘమువారు ఈ నెల 23
వ తేదీ సాయంకాలము రిక్త గంటలకు ఒక సభను గావించె
దరు. పాప్రెసరు పాల్ అప్పస్వామి (బాప్రెసరు) గారు ఉప
న్యసించెదరు. వ్యాయమాత్రి వి. ఎం. కౌట్సు ట్రాటరు
గారు సభాధిపత్యము వహించెదరు.

చెన్నరాష్ట్రీయ సంఘము:— కార్యదర్శి ఇట్లు తెల్పుచున్నాడు:— నిన్నటిదినము జరిగిన కార్యనిర్వాహక సభలో (1) డిసెంబరు 15 వ తేదీననుండు రాష్ట్రీయముచే సభను జరుపు విషయమున రాష్ట్రీయ కార్యకర్తల సంఘముతో చెన్నరాష్ట్రీయ (బ్రాహ్మణేతర) సంఘమువారు నేతీవనియు చున్నారనియు (2) ఈ సంఘాగ్లేత సభలత్వము నట్లు నిర్ణయించుటకు డిసెంబరు 14 వ తేదీ 22 వ తేదీలలోపలు చెన్నరాష్ట్రీయ (బ్రాహ్మణేతర) సంఘమునకు సంబంధించిన ఆస్తి వాడుల వారును ప్రత్యేక సమన్వేతము జేయవలెననియు తీర్మానము లామోదించబడినది.

న్యాయసాన వార్తలు.

ఫోర్టరీ కేసు:—రామయ్య సెట్టి అనునతడు తానే చొక్కలింగము నని తపాలబహుమతిలో జెప్పి 50 రూపల త త్రి మనియడ్డరుపై చొక్కలింగము చేబాలును చేసి రూపాయ లను పుచ్చుకొనినట్లును తపాలవారును, పోలీసువారును రామ య్య సెట్టిపై ఫోర్టరీ కేసు చేసినట్లును నిన్నటిదినమున న్రాయ బడియెను. కేసు విచారణ నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము పూర్తియైనది. రామయ్య సెట్టికి 6 మాసముల కఠిఃశిక్షయు, 50 రూపల జూర్నవారము విధింపబడినది.

దొంగ సంఘము:— 1916 వ సంవత్సరము ఆగష్టు నెల 19 న తేదీన రంగస్వామి అను పోస్టుమేన్ చొక్కలింగ నును వానికి 50 రూ॥ల బెల్లిగా పుంసయ్యార్లును తీసుకొవచ్చెను. చొక్కలింగము కాపురముండిన గృహముందే కాపురము డిన రామయ్యసెట్టి అనునతడు తన పేరే చొక్కలింగమని చెప్పి దొంగ చేలాలును చేసి ఆరూపాయలను పుచ్చుకొనెను. ఈమట్ల య్దరుగుగూర్చి చొక్కలింగము తపాలావారిని తగాయదా చేయగ పోవువారు రామయ్యసెట్టిని గూర్చి పోలీసువారికి తెలియపరచి. వారు రామయ్యసెట్టిని పట్టుకొని కేసుచేసిరి. ఇది నివారణ జరుగుచున్నది.

THE GREAT WAR

[Reuter's Agency]

Great Britain

U. S. Co-operation with Allies.

Important Conference in London.

Premier Describes the Aid Most Needed.

LONDON, November 21. The "Press Bureau" says:—A Conference was held at Downing Street to-day between the members of the War Cabinet, the Heads of Government Departments and members of the United States Mission. Mr. Lloyd George, who presided, made a speech welcoming the Mission, in the course of which he said that the purpose of the Conference was to determine how the United States might best co-operate with the Allies.

While everything was urgent in war of this kind, two matters stood out of superior and equal urgency, namely, man power at the front and shipping. He emphasized that the collapse of Russia and the reverses of Italy made it more imperative for the United States to send as many troops as possible at the earliest moment. He was anxious to know how soon the first division could be expected in France. British shipping was wholly absorbed in war work and, assuming that the submarine situation did not grow worse, the easing of the Allies' position depended on the date when America's six million tons of shipping, promised for 1918, was launched. He had no doubt that Mr. Wilson's accomplishment in the matter of ship-building would astonish everybody.

Matters of Secondary Urgency.

Among matters of secondary urgency, Mr. Lloyd George mentioned aeroplanes. Everybody realised that the command of the air was vital and almost as essential in the battle line as the command of the sea. Americans possessed to an unusual degree the enterprise and daring necessary for the creation of successful airmen. The American climate specially lent itself to the development of air service, because it was clearer and more equable than Britain's.

Next came food. Several of the world's great grain-fields, notably Russia, were out of reach and the productions of Europe were falling and the Allies were increasingly dependent on North America. Drastring restrictions would shortly be imposed in Britain, partly to assist the Allies and partly to facilitate the carriage of men and munitions to the battle fronts. It was the privilege of the other Allies to pool their luck with their gallant fellows in Italy and France.

The tightening of the blockade he put in the third place. He believed that close co-operation between the United States and the Powers of Western Europe would bring still greater economic pressure to bear on the Central Powers during the course of the war. Mr. Lloyd George paid a tribute to the American Navy's invaluable services, and America's vital assistance in financing the war and her effective help in many other ways. He was confident that the great democracies now marching shoulder to shoulder would utterly overthrow the menace still threatening the liberty of the world.

Admiral Benson's Speech.

Admiral Benson, acknowledging the warmth of the Mission's reception, emphasised America's profound determination to co-operate to enable all men to enjoy the right to life, liberty, and happiness. The mission was anxious to learn as many lessons as possible from the Allies' experiences and was grateful for the manner in which these had been thrown open to them. The United States was heart and soul in the war and the country absolutely endorsed President Wilson's statement that none of its resources—men, ships, and work would be spared in order to win the war. Admiral Benson detailed the immense work the United States had accomplished and was accomplishing not only in training armies, and building fleets, and the manufacture of munitions, but in food economy and the successful development of aircraft. The Conference then discussed the agenda.

Death of General Maude.

King's Message of Sympathy.

LONDON, November 21. The King has telegraphed to the C-in-C in Mesopotamia as follows:—"I have just heard with the deepest regret of the death, under such sad and tragic circumstances, of General Maude, who rendered incalculable services to India and the Empire. The Allies and I join with my armies in Mesopotamia in mourning the loss of their gallant and beloved Commander, but I am confident that his memory will ever be an incentive to the completion of the work for which he laboured and died."

Cause of Shortage.

LONDON, November 21. In the course of his statement in the Lords, Lord Rhonda said that the position regarding food stocks in Great Britain was more satisfactory than last year and did not cause alarm, but the necessity of supplying France and Italy might lead to compulsory rationing.

Soldiers and Sailors Vote.

LONDON, November 21. The House of Commons has unanimously agreed that soldiers and sailors shall be entitled to vote directly they have attained the age of nineteen.

King of Siam's Autograph Letter.

To the King of England.

LONDON, November 21. The Siamese Minister to-day had audience of King George to whom he handed an autograph letter from King of Siam.

LONDON, November 21. The death of Lieut.-Colonel James Levett Kaye is announced.

Export of Tea from Britain.

LONDON, November 21. Replying to Colonel Yate Lord Robert Cecil stated that tea exported from England in the first three quarters of 1917 was 4177 1111 and 800 tons respectively. Exports licensed during the present quarter were 56 tons which except for four tons were wholly green tea which was sent almost entirely to French possessions and Morocco. The remainder was for British possessions.

America

Enemy Diplomats.

Seventy Returning Home from South America.

LONDON, November 21. NEW YORK.—A Norwegian steamer is at present in an Atlantic port with seventy Austrian and German diplomats and consular officials with their families from South America and Asia on their way home under safe conduct by the Allies. It is reported that they include an ambassador and a Minister Plenipotentiary. Sailing has been delayed as the examination of luggage has not been completed.

An American Destroyer Sunk.

In Collision.

LONDON, November 21. WASHINGTON.—The Navy Department announces that the American Destroyer "Chancey" was sunk in collision in war zone on Tuesday morning. Probably twenty-one lives were lost.

France

Eloquent Appeal by Premier.

Vote of Confidence Passed.

LONDON, November 21. PARIS:—In the Chamber, M. Clemenceau eloquently urged the sinking of all differences. He appealed for unity in supporting the soldiers' burdens and for self-denial and dwelt on the fraternal solidarity of the allied peoples and troops who formed an impassable barrier at the front. He declared that France was willing to continue to suffer for the defence of her soil, and emphasised that the Government would rigorously and evenly carry out justice against those guilty of anti-national crimes. Reasonable censorship would be maintained over diplomatic and military news and all malevolent influences be sternly suppressed. France must concentrate upon the war and nothing but the war.

The Chamber passed a vote of confidence in M. Clemenceau's Government by 418 to 65.

Italy

Italians Drive Back Attacks.

LONDON, November 21. An Italian official communique says:—We drove back four mass attacks against the Monte Fenera Spur. We took three hundred prisoners on Sunday and Monday in the Melette region.

Italian Counter-Attacks.

Repulsed After Desperate Fighting.

LONDON, November 21. A German wireless communique says:—We drove back, after desperate fighting, strong Italian counter-attacks on the northern slope of Monte Tonba.

Desperate Five Days' Battle.

Enemy Partially Successful.

Enemy Column Annihilated.

LONDON, November 21. An Italian semi-official communique says: There was serious fighting on Monte Fenera on Monday. Two enemy divisions of respectively twelve and sixteen battalions, including Prussian Guards, were engaged in a struggle for a portion of the Piave crossings, where the river enters the plain, continuing for five days the battle in the Tomba-Montefenera-Cornalla Triangle.

After repeated repulses, the enemy at dawn on the eighteenth gained a footing in Montefenera salient, but was dislodged the following night. The enemy returned to the assault supported by drum fire. Thereafter the salient constantly changed hands all night and all day, the Italians finally reconquering it; but, exposed without shelter to an infernal bombardment, they retired leaving the advanced ground in occupation. Desperate resistance continues. An enemy column which tried to break through to the left on Montefenera on Monday morning was annihilated with the bayonet.

Is Venice a Fortified City?

Austria's Question to Italy.

LONDON, November 21. VENICE.—Austria has asked Italy to declare whether Venice is to be considered a fortified city. This is taken to indicate the enemy intention of beginning operations against Venice and providing himself with the justification for anything that ensues. The Allies' consuls are temporarily remaining. Venetian women are patriotically labouring most ardently in the ironworks and machine-shops.

TELEGRAMS.

Failure in Object of Enemy Attack.

Admitted By German and Austrian Press.

LAHORE, November 21. LONDON, November 20th.—German and Austrian papers are beginning to admit that the principal object of attack on Italy has not been attained, since peace is no nearer. The "Arbeitszeitung" (2), indeed, doubts the wisdom of attacking the Entente's best forces on a front vital to Austria.—("O & M. Gazette")

Russia

Russian News Scanty.

Special Correspondents Arrested and Deported.

LONDON, November 21. There is again a dearth of news from Russia. According to a telegram from Stockholm, special correspondents at Harpaanda entered Finland, but were arrested and sent back to Sweden.

M. Kerensky Victimised.

By Fanatical Cossacks.

LAHORE, November 21. LONDON, November 20th.—The Petrograd correspondent of the "Times" says that M. Kerensky's Cossacks at Gatchina, discouraged by the loss of Iserniae Soie, entered into negotiations with the extremist commissary and decided to arrest M. Kerensky as a traitor to their cause. M. Kerensky fled in disguise and the Cossacks sent out wireless messages calling on all to arrest him.—("O & M. Gazette" special cable)

Western Front

Hindenburg's Line.

Defensive System Stormed.

LONDON, November 21. Marshal Haig's communique this afternoon says:—Between St. Quentin and Scarpe tanks broke through successive belts of wire of great depth and strength. Infantry followed and stormed the first defensive system of Hindenburg line. Tank and infantry pressed on and captured the Hindenburg support line more than a mile beyond. Several thousands of prisoners and a number of guns were captured.

How Hindenburg Line was Pierced?

Further Details.

LONDON, November 21. The following is the full version of this afternoon's Marshal Haig's communique:—Yesterday morning the third army under General Sir Julian Byng delivered a number of attacks between St. Quentin and Scarpe River. Attacks were carried out without previous artillery preparation completely surprising the enemy. Our troops broke into enemy's position to the depth of between four and five miles on a wide front and captured several thousands of prisoners and a number of guns. Operations are continuing. At the hour of assault on the principal front of attack a large number of tanks moved forward in advance of infantry and broke through successive belts of German wire of great depth and strength. Following through the gaps made by the tanks the English, Scottish and Irish Regiments swept over outposts and stormed the first defensive system of the Hindenburg line on the whole front. Infantry and tanks pressed on in accordance with the programme and captured the second system of defence over a mile beyond known as the Hindenburg support line. Eastern country troops took Bonairs and Lateau Wood after stiff fighting. English rifle regiments and light infantry captured Lavacquerie and also the formidable defences on the Spur known as Welsh Ridge. Other English county troops stormed the village of Ribecourt and fought their way through Coulter Wood. Highland territorials crossed the grand ravine and entered Mesquieres where there was fierce fighting. West riding territorials captured Savrincourt and also the trench systems north of the village. Ulster battalions covering the latter's left flank moved northward up the west bank of the canal Dunordi. Later in the morning we continued advance and made rapid progress at all points. English, Scottish, Irish and Welsh secured the crossing of the canal at Masnières and captured Maroing and Neuf Wood. West riding troops from Havrincourt made remarkable progress east of the Canal Dunordi. They stormed the villages of Grandcourt and Anneux and co-operating with Ulsters westward of the canal carried the whole German line northward to Bapaume Camrai Road. West Lancashire Territorials broke into positions east of Epéhy. Irish troops captured important sections of the Hindenburg line between Bullecourt and Fontainelez Croisilles. The number of prisoners guns and material cannot yet be estimated. Fine dull weather favoured preparations but it broke early yesterday. Rain fell at night and the weather is now stormy.

Satisfactory Operations.

Capture of Considerable Material.

LONDON, November 21. F. M. Sir Douglas Haig's communique to-night says:—Soon after day break we carried out satisfactorily a series of operations between St. Quentin and the River Scarpe. We captured considerable material. The number of prisoners has not yet been counted.

The weather has become stormy, rendering the action of aircraft difficult.

Hostile artillery has been active, particularly in the neighbourhood of Zonnebeke and Trenchendaele.

TELEGRAMS.

This afternoon's French communique says:—We made several successful raids at night time north and south of St. Quentin and brought back prisoners. There has been violent artillery struggle in the region of Chaume Woods.

A German Report.

LONDON, November 21.
A wireless German official communique says:—The English attacking with strong forces gained ground between the roads from Bapaume and Peronne to Cambrai. Our counter-measures are in full swing.

Artillery Activity.

LONDON, November 21.
Last night's French communique reported that the artillery duel had been somewhat violent in Belgium north of Chemin des Dames and on the right of the Meuse.

LONDON, November 21.
A German wireless communique says:—There was a violent artillery duel from Routhulst Wood to Zandvoorde.

The Situation at Passchendaele. Enemy Exposed to Severe Fire.

ALLAHABAD, November 21.
LONDON, November 20.—A press correspondent at the front states that the Germans are having a bad time around Passchendaele, our guns having, despite the difficult ground, advanced as far since the last push that they effectively command the Roulers Plain and all the enemy defenses in the course of construction. We have forced the German infantry to take up a bad position along the northern end of the ridge. They have no protective line. Bits of trenches hastily dug under a constant bombardment form the only cover and the troops resting around Roulers are continually harassed. Altogether our first week's tenancy of Passchendaele has been a period of grave misfortune for the Germans and a portion of still greater trial to the lower ground now held by the advanced infantry. It will mean a steady wastage of their fighting forces. The alternative is a withdrawal to better ground near Roulers.—("Pioneer").

Allied Aircraft Bomb Ghent. Three Aeroplane Sheds Destroyed.

LAHORE, November 21.
LONDON, November 20th.—A wireless message from Amsterdam states that allied aeroplanes on Sunday destroyed three of the four aeroplane sheds at Ghent and killed seven and wounded forty soldiers.—("C. & M. Gazette").

Palestine Front Another Post Captured. Nearing Jerusalem.

LONDON, November 21.
A Palestine communique says:—Our mounted troops on Sunday occupied Beiturettakhta twelve miles north-westward of Jerusalem. Our infantry yesterday reached a line fifteen miles west of Jerusalem.

Results of First Battle of Gaza.

LONDON, November 21.
The chief feature of the despatch by General Murray dealing with the operations in Palestine from March 1st to June 18th is his summing up of results of the first battle of Gaza. He says:—We took 950 Turks and German prisoners, captured two Austrian field guns, and caused the enemy eight thousand casualties, while we only lost four thousand, a large proportion of which were slight. The failure to capture Gaza was due to the delay on March 26th, owing to fog and to the waterless nature of the country around Gaza, which prevented a successful operation from being a complete disaster to the enemy. He pays a tribute to the utmost gallantry, endurance, and splendid fighting qualities of the troops.

British Captures After Turkish Retreat.

LONDON, November 20.
TEHRAN.—Salvage parties are still bringing in material left by the Turks in their retreat along the Mosul road. Over five hundred rifles and much rifle ammunition have been collected and enemy's loss in field gun and heavy gun ammunition captured and destroyed is considerable. One repairable and one destroyed aeroplane, a serviceable aeroplane engine and many aeroplane parts also fell into our hands. Prisoners taken during the action and pursuit now number 319.

This morning our aeroplanes made a reconnaissance 25 miles north of Tekrit and bombed Turkish shelters. There are no signs of enemy south of this.

Observers confirm the report of prisoners that Turks destroyed the "S. S. Juinar" where she lay in a pool of the Tigris sixteen miles north of Tekrit. The "Juinar" was the ship that attempted to run the blockade at Kut in April last year.

The Palestine Fighting.

LONDON, November 21.
Reuter's correspondent at Egyptian headquarters, wiring on the 19th instant, pays a handsome tribute to the part played by the Scottish troops, who constituted the bulk of the British forces in the recent operations. They led the attack on the left flank and participated in some of the stiffest fighting. It was on the night of the following day that the

Scottish stormed the Umbrella Hill and a strong position called Little Devil at El Arich. The enemy exploded four mines, engulfing the first wave completely, but the succeeding waves did not hesitate a second but swept over the position. In a subsequent phase of the operations the role of the Scots was the most important. They marched across sand dunes fifteen miles to Wady Hesi. It was heavy going, with guns having occasionally to be man-handled. Arriving at the north bank of the Wady at night time the Scottish charged with the bayonet the position, although it had not been reconnoitred, taking the whole ridge of hills before midnight. At Deiraineio, after they had driven out the Turks and withstood counter-attacks four times during the night, each time returned to the charge and drove out the Turks, who then gave up the struggle. These feats were wonders of dogged persistence after exhausting marches, but their results were invaluable in checking enemy withdrawals, and they led to important captures. On November 10th the "Kilties" were ordered to take heights beyond Ashdod which they again accomplished with the bayonet, making the third night attack in four days. There was a desperate contest at Burkah on the 12th. The enemy had two lines of trenches, a thousand yards apart, splendidly situated with a glacis sloping in front and both supported by strong artillery. Both were captured after bloody work with the bayonet. Later, after seven days' continuous fighting and marching, the Scottish proceeded to attack villages on Wady Robin, which were perfectly screened by cactus and thick plantations. The Scots assaulted them traversing the stretch of bare plain without a scrap of cover and the Yeomanry making a wide urging movement northwards effected the necessary diversion to enable the Scots to rush the position where they took fourteen hundred prisoners. On the following day the Scottish participated in fighting north of the railway junction reaching the Jerusalem Railway. During seven days and nights they covered sixty-nine miles. This was a great achievement because part of the time a heat wave prevailed.

Salonika Front

Reciprocal Artillery Activity.

LAHORE, November 21.
A French Eastern communique says:—Reciprocal artillery activity has been resumed on the whole front, notably west of the Verdun in the Cerna Bend and north of Monastir. The Russians repelled enemy reconnaissance in the Lakes' Region. British airmen dropped bombs in the Struma Valley and caused an explosion at Tuzenlu.

Enemy Defence.

LAHORE, November 21.
LONDON, November 20th.—The military correspondent of the "Lausanne Gazette" anticipates that the Germans will establish a strong defensive against General Sarrail whose line, he thinks, is too long to be held.—("C. & M. Gazette").

African Campaign

Fighting in E. Africa.

Camp and Many Prisoners Taken.

LONDON, November 21.
An official communique from East Africa says:—We have occupied Lutshemi southeast of Chiwata and also a large enemy camp in the vicinity of Nambindinga north-east of Kitangari. 272 Germans and seven hundred Askaris surrendered. We drove the remainder into the Kitangari valley; 798 Germans have been killed or captured since November 1st.

General

Contraband for Germany. Shipper Arrested.

LAHORE, November 21.
AMSTERDAM.—"The Nieuwe Rotterdamsche Courant" says:—Customs officers at Lobith examining an empty barge from Rotterdam for Germany, found a trap door leading to a tank containing four thousand gallons of oil and boxes of soap, gin, and milk. The shipper has been arrested.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIKI.)

Mr. Montagu's Mission. The Addresses.

DELHI, November 21.
H. E. the Viceroy and the Secretary of State received two addresses this evening. The one from the Punjab provincial Conference read by the Hon'ble Fazal Hussain expressed complete adherence to the scheme of constitutional reforms passed and adopted by the Indian National Congress and the All-India Muslim League and was emphatically of opinion that definite steps should be taken immediately to give the people of India real and responsible share in the government. The other from the Ahmadiya society for the propagation of Islam, Lahore, pointed out the immediate adoption by his Majesty's Government of the Indian National Congress and the All-India Muslim League reform scheme will not only satisfy legitimate desires of Indian public but will also redeem the pledges given by the sovereign and his ministers and greatly add to the popularity of British rule in India and establish it on a firmer basis dealing at the same time a death blow to all kinds of anarchical ideas. They emphasized the need for special Muslim representation and asked for greater facilities for the observance of Friday and other prayers and demanded the integrity of places of worship such as Mosques and Temples.

Interviews.

H. E. the Viceroy and the Secretary of State granted interviews to Maulvi Muhammad Ali, Maulvi Sadruddin and Dr. Mirza Yakub Beg representing Ahmadiya Anjuman Isbati Islam.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, November 21.
His Excellency the Viceroy has received the following telegram dated the 20th instant from the Secretary of State for India:—

The British have improved their position on Passchendaele. The Germans have made no further attempt to regain the lost position. It is now ascertained that the Germans' losses in the recent fighting were very severe. Nothing important has occurred on the French front. The Italians are offering very determined resistance in the mountains between Asiago and the Upper Piave and have succeeded in holding up the enemy though the Germans claim to have occupied Cimson. The Italians have also prevented the enemy making any further advance on the lower Piave. The enemy are reported to be massing in great strength and rapidly repairing roads and railways and hurrying up big guns in order to strike a further big blow at the Italians before the French and British troops can come effectively into the fighting line. The British continued their advance in Palestine, have occupied Jaffa and the Turks continued their retirements northwards. In East Africa the Germans have been driven definitely from the Mahence area. The British naval forces chased a German light cruiser to within thirty miles of Heligoland. One enemy ship was observed to be on fire and another had her machinery damaged.

The situation in Russia is still obscure, but it appears that the extremists are now in complete control at Petrograd and Moscow. Efforts at the establishment of a Coalition Government have not yet succeeded.

Address from U. P. Chamber of Commerce.

(Delayed in Transmission.)

DELHI, November 20.
His Excellency the Viceroy and the Secretary of State received two deputations in the afternoon to-day Mr. C. H. Roberts, M. P., Lord Donoughmore, Sir William Vincent, and Mr. B. N. Basu were present. Rao Bahadur Bidhanbar Nath presented the deputation of the United Provinces Chamber of Commerce and in the course of the address said that the economic development was the most important of India's national needs and the question of political reforms had intimate bearing on the solution of its economic problems. For this purpose the Government should be as far as possible representative of and responsible to the people themselves. He further said that the United Provinces should be raised to the status of a Presidency with a Governor-in-Council, one half the members of the Council being Indians and the Provincial Legislative Council should consist of a substantial majority of members elected directly by the people on as broad a franchise as may be found possible. It is necessary to give the Legislative Council a reasonable measure of control over the acts of the Executive. Financial autonomy should be conferred on the Provincial Government with the right of borrowing and imposing taxes and with a free hand in pursuing an active policy of state aided industrial development and commercial expansion. The responsibility of the Government of India in future should be to the Indian Legislative Council and not to the Secretary of State. We beg to propose that one half of the ordinary members of the Executive Council of the Governor-General of India should be Indians and that a majority of the members of the Indian Legislative Council should be elected, care being taken that the Indian industrial and commercial interests receive adequate representation. He would give to the Indian Legislative Council powers similar to those of Provincial Legislative Councils in respect of the departments under the Government of India. Above all it is important that the Government of India should have the right of determining the fiscal policy.

Address of Ahir Bhattiya Community.

The address of the Ahir Bhattiya communities of India was read by Babu Ganga Ram, Pleader. The deputation after welcoming Mr. Montagu to India made suggestions for the education of Ahir communities which was still very backward in many respects. His Excellency the Viceroy thanked the members of the deputation.

Behar

Trial of Behar Rioters. All Accused Sentenced.

ARRAH, November 21.
The Special Tribunal yesterday sentenced all accused charged with looting three villages on the 29th September except one. Two ringleaders received ten years transportation, nine seven years, one, three years rigorous imprisonment and the remainder five years' rigorous imprisonment. In the course of their judgment the Tribunal stated that the evidence showed Korbani had existed continuously in the villages. Responsibility for the compromise lay primarily on Mr. K. P. Singh, Barrister-at-Law, which disposed of the allegations that it was inequitable or oppressive. The Tribunal praised the work of the S. D. O. The intention of the mob was not merely to stop Korbani but to fool and terrorize Mahomedans. It was a deliberately engineered conspiracy. They commended the action the police officers, especially Mr. Sanjay, D. S.P. and of a Brahmin Sub-Inspector. In passing sentence the Tribunal stated that the large Hindu mob mainly composed of the higher castes attacked and looted Mahomedans to terrorize them for doing what they had been doing till 1916 without interference.

BRIEF TELEGRAM.

In connection with the decision of the Zamorin's Retate authorities prohibiting Tiyyas and other polluting castes from using the Municipal roads around Talli temple and tank, on Sunday last, over 50 Tiyyas went through the forbidden streets while evening puja was going on in the Talli Temple.

విరోధామహాసంగ్రహము

(అంశము 1)

అమెరికా

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు;

మిత్రమంతులైనారు.

అంశము, నవంబరు 20:— వార్తాసంఘమునాటిల్లు చెప్పినవారు:— నేటిదినము దౌనింగ్విధిలో యుద్ధము ప్రారంభమువారును, దొరకనపు వివిధకాభాధికారులును, అమెరికా ప్రతినిధి సంఘమువారును ఒకసభ జేసిరి. ప్రతినిధుల వాదించుచు అభ్యుత్తర వహించిన లాయడూబార్డ్ గారిట్లు చెప్పిరి. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల టెర్రిటరీల సహకారమున మిత్రమండలివారిలో బనిచేయదగునను సంగతి నాలోచించుటకు సభ సమావేశమయ్యెను.

ప్రస్తుతపు మహాయుద్ధమున నన్నియు ప్రాముఖ్యము లేయైనను రెండు కృతకములన్నిటికంటె నధికముగ గన్పించుచున్నవి యుద్ధరంగమునందలి నైతికతల నాకానిర్వాణములు. రుస్యదేశ సహాయము పూర్వముగనుటలను ఇట్టి నైతికతలకును బదులుటలను సాధ్యమైనంతవరకు అమెరికావారు తాము పంపిన గళిగన్ను వైస్యములు నంపు టావశ్యకమైనది. మొదటిపదిలక్షలమంది నైతికుల రెంతవేగము వచ్చుచియు దెలిసికొనుటకు తాను మహా కుతూహలపడుచున్నాడు. బ్రిటీషు నాకానిర్వాణకాభివారు యుద్ధపుపనిముట్లల ఆయారు చేయుటలో పూర్తిగా నాకమింపబడిరి. అందువలననే జలాంతర్గాముల దుండగము లభివృద్ధిమొంద లేదని వారు తలచుచున్నారు. 1918-న సంవత్సరమున సంపాదించిన మొదట 60 లక్షలటన్నుల బరువుగల నాక రెప్పుడంపబడునదియు గానిని బట్టి మిత్రమండలి కష్టమెప్పుటినుండి ఎంతవరకు తొలగునదియు నిశ్చయింప బడగలదు. నాకానిర్వాణమున నమెరికావారి సామర్థ్యము ప్రతివారికి నాశ్వర్యము గలిగించునటుటకు సందియములేదు.

పిమ్మట రెండవతరగతి ప్రాముఖ్యత వహించునవి విమానములు. వైమానికదళములు నాకలవలె నత్యంతావశ్యకములను సంగతి ప్రతివారికి దెలియును. మంచి వైమానిక దళముల అమెరికానుండి బయలుదేరుగలరు. మంచి వైమానిక దళము కలయు దైర్యసహసాదు గుణములు పాటిక బ్రతేషుగలవు. అమెరికాదేశపు వాయుభారము బ్రిటీషు వాయుభారముకంటె వైమానికాభివృద్ధి కెక్కుడు అనుకూలముగ నున్నది.

తరువాత ముఖ్యముగ పరిగణింపదగినది ఆహారవ్యవస్థ. ప్రపంచమునందలి భాగ్యపు కొటాగములన్నియు, ముఖ్యముగ రుస్యదేశమును తగినసమయమునకు పనికిరాకున్నవి. యూరపు పంటలు దినదినము క్షీణించుచున్నవి. అందువలననే మిత్రమండలివారు ఉత్తర అమెరికావారి సహాయము నాధారముగ నైకొనట నిరంతరము అభివృద్ధిమొందుచున్నది. మిత్రమండలివారికి సహాయ మొనరించుటకును, యుద్ధరంగమునకు నైతికుల నావార సాధ్యగుల గొప్పొప్పుటకును బ్రిటీషువారిలోనే చాల కఠిన శాసనములు ఉపయోగింపబడును. తక్కిన మిత్రమండలివారు ఇట్టి ప్రాస్థులందు తమ వీరసోదరులతో గలసి దారుణముగ పోరు నలుపదగును.

శత్రువుల ముట్టి దృఢదీక్షచేయుట మూడవతరగతి ప్రాముఖ్యత వహించుచున్నది. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములను, యూరపు పశ్చిమదేశములు వెక్కుడు వికసితమై మొదినవారు జర్మను మిత్రుల కాధికారిత్వము ఎక్కుడు పెట్టి దీని గలిగింపగలరు. అమెరికా నావికుల అమూల్య సహాయమును, అమెరికావారి ధనసహాయమును, తదితర సహాయములను లాయడూబార్డ్ గారు భిక్షముగ ప్రశంసించిరి. ప్రాపంచిక స్వేచ్ఛ నింకను భయపెట్టుచున్న రక్తిని నవోన్మోది సహాయమున నిష్కడకించిన ప్రబల ప్రభావతత్వాలు పూర్వముగ పరాభవించి నాశనమొనరింపగలకనుట స్పష్టము.

నావికాధికారి దెన్నుగాను

సంఘము వారికి గావించిన సత్కారములకు తమ సం తిసమును దెలుపుచు నట్లుపలికిరి. జనులందఱును హాయిగాను, స్వేచ్ఛగను జీవించగల తమ యధికారముల సమర్థించునట్లు చేతనైతర సహాయము మొనరించుట కమెరికానిశ్చయించినది. ఇదివరకు మిత్రమండలి వారు స్వావభవమున నేర్చుకొనిన సంగతులలో కలయునట్టిని గ్రహించుటయే ఈ ప్రతినిధి సంఘాద్దేశ్యము. అట్టి యవకాశములు పూర్తిగా

తమ కీయబడుటకు వారెంతయు కృతజ్ఞులు. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు మనోవాక్యాదు కర్మభి యుద్ధమున విజయవంతముగ తుదముట్టింప బూనుకొనినవి. యుద్ధవిజయాభిమును ముల్లలలో గాని నావలలోగాని ప్రయత్నములలోగాని కా గర్వి నిర్వహించుచు గాని అసంగత రాష్ట్రము లించుకయు వెనువీయవని ప్రెసిడెంటువిల్సనుగారు చెప్పిన వాక్యమున కాదేశములందఱు మనఃపూర్తిగా నొప్పుకొనిరి. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రము లొనరించిన పలువిధములగు సన్నాహములను సహాయమును విరమముగా దెలిపి నైతికుల తర్ఫీదుచేయుటయు, నాకానిర్వాణముల నిర్మించుటయు, ఆయుధ సామగ్రిల జేయుటయు మామ్రమేగాక ఆహార పధాధాధిక విషయమునను, వైమానికదళాభివృద్ధి విషయమునను అనేక ప్రయత్నముల గావించిరి. పిమ్మట సభవారు అనుక్రమణికా కార్యవిధానమును తర్కింప నారంభించిరి.

ఆహారపధాధిములు-మిత్రమంతులైనారు.

అంశము నవంబరు 20:— ఆహారపధాధిములను మిత్రముగ వాడవలసినదను నుత్తరవును ప్రజలంతరగ పాటించిరి గారు. కాని కొన్నివారములలో వా యుత్తరవును పాటించు వుండెనయెడల ఆహారపధాధిములు మిత్రముగ వాడుకొనవలయునని నిర్బంధింపబడునట్లు ప్రభువులసభయందు రొడ్డా ప్రభుక నెను. ధరలు విస్తారముగ పెరిగి యుండుటచే, వ్యక్తులు లాభమును మూటగొట్టుకొనుట విస్తారముగ నణగిపోయినది.

అంశము, నవంబరు 20:— పంపొమ్మిడెండ్ల ప్రాయము వచ్చిన పిమ్మట నైతికులను నావికులను పోట్లవచ్చుట కధికారము గలిగియుండుటకు ప్రజలసభ వారందఱు సంసిద్ధులైరి.

ఆహారపధాధివ్యవస్థ.

అంశము, నవంబరు 20:— ప్రభువుల మండలియున రొడ్డాప్రభువు గారిట్లు చెప్పిరి. గ్రేటు బ్రిటనునందలి ఆహార పధాధిములస్థితి నిరుతికంటె వెక్కుడు సంతోషకరముగ నున్నది. భయముగలిగినలేదు. కాని ప్రాస్థ ఇట్టిదేశములకు నూడ. నాహారపధాధిముల సంపదలనే నచ్చుటచేత ఆహార పధాధినియమము నిర్బంధము గావించబడవచ్చును.

జనరలంనూడ్ గారి మరణము.

అంశము, నవంబరు 19:— రాజుగారు మెనపాటేమియా సర్వసేనాని కిట్లు తంతింపిరి. — అత్యంతచిహారకములను భయంకరములనుగ నుండగములలో హిందూదేశమునకు సామ్రాజ్యమునకు నమూనవును సహాయము మొనరించిన జనరలు మూడ్ గారి మరణవార్త నాకత్యంతసంతాపము గలిగించింది. మెనపాటేమియా నైతికులలో బాటు మిత్రమండలి వారును నేను వానైతికసహాయముగ వారి మహాప్రేమకృత్యములకు అధికారి మరణమునకు విశేషముగ దాఖలియి చున్నాము. అయినతడే దేశాన్నియును సత్వేషముమొంది దేశప్రాణముల నిర్మించినో యక్కాష్ట్రమును నజయనంకముగ పూర్తిమొందించుట కతినిష్ఠాపకము మీకంక్యతోంపాహము మొనగు నని నేను నమ్ముచున్నాను.

ప్రాచు

సమర నిర్వహణము.

పరాను ప్రధానమంత్రి.

వేరిసు నవంబరు 19:— పర్యవసాములు మరింత తేజోవంతముగ నుండు నిమిత్తము రెండింటి కడైకతోడ యుద్ధమును సాగింప నిశ్చయించినట్లు రాజ్యాంగసభయందు క్లెమెన్సో గారనిరి.

జర్మనీయులు ముట్టడించి తరుముటకు

అంశము, నవంబరు 20:— పరానువార్తాప్రకటించిరి. మ్యాజునది కుడిగట్టున బ్రిటీషు నామము అరణ్యరంగమున జర్మనీయులు ఫిరంగులను తీరముగాల్చి సామరాణ్య ఉత్తరభాగమున ముట్టడించిరి. శత్రువైస్యములు మానగలవలన చెదరగొట్టుబడిన. కొన్నిమాత్రము మామొక్క ముందటిస్థానమున ప్రవేశింపగలిగినవి. అంతరమున మేము జర్మనీయుల తలపడి యాస్థానమునండి వారలను తరిమివేసితిమి.

వేమెనడిలుయొద్ద జర్మనీయుల దురవస్థ.
అంశము నవంబరు 19:— ఫిరంగుల గొనిపోవుటకు నేల యనుకూలముగ నుండకపోయినను, మా ఫిరంగు లెట్టెట్టా రూలర్సు సమభూములపై గురిచేయుట కనుకూలముగ స్థానములకు గొనిపోబడియున్నవి. శత్రువులు రక్షణ సాధనములు నిర్మితముచున్నవి. వీటిపై గూడ మా ఫిరంగులను గురిచేయవలసినట్లున్నది. కనుక వేమెనడిలు పరిసరములయందు జర్మనీయుల కృతకము వీనముగనున్నది. పర్యవసంక్తి యుత్తరభాగమున జర్మనీయుల పదాతిదళములు శరణుబొచ్చునట్లునర్పితిమి. ఈ స్థానము వారల కనుకూలంపక యున్నది. ఈ వైస్యములకు రక్షణసాధనములు లేవు. అతి త్వరితగతి కొన్ని కందకముల ద్రవ్యమునుచున్నవి. కాని కందకముల ద్రవ్యమునుచుండ మేము ఫిరంగులను కాల్చుచుంటిమి. ఈ కందకములు తప్ప జర్మనీయులు మరుగునొందుటకు వేరొక యాధారములేదు. రూలర్సు చుట్టున ప్రిక్రాంతి మొందుచుండిన జర్మను సేనలను విగంతకము చేధించుచుంటిమి. వేమెనడిలు మావశమైన ప్రధానవాసగమున జర్మనీయులు చెప్పరాని యిసుకల నందిరి. వీరల పదాతిదళ మింకను దుర్భర మగు వ్యవస్థయందున్నది. వీరి సేనలు వ్యక్తముగ క్షీణించిపోవును. కనుక ఈ స్థానమును వీటి రూలర్సుకు బోవుటకుంటె వీరికి గత్యంతరము లేదు.

శత్రువులదళ తీవ్రత

అంశము, నవంబరు 21:— బ్రిటీషుములో మెమిసుడెను డేమునకు తుత్తరమునను, మ్యాజునది కుడిభాగమునను శత్రువులదళములు తీవ్రముగ నుండె నని పరానువారు ప్రకటించిరి.

అంశము నవంబరు 20:— హూటూట్సు అరణ్యము మొదలుకొని జాండ్వాప్రాంతవరకును ఫిరంగిదళ ద్వంద్వ యుద్ధము భీకరముగ నుండె నని జర్మనీయుల వామువార్త వివరించుచున్నది.

క్లెమెన్సో పరిపాలనము.

రాజ్యాంగసభవారి విశ్వాసము.

వ్యారిసు నవంబరు 20:— వివాదముల నన్నిటిని మరచి, స్వార్థరాహిత్యమున నైకవత్సయతోడ, వైస్యభారములను భరింప సన్నద్ధులమై యుండవలయును. యుద్ధరంగమున మిత్రమండలివారి వైస్యములు సామ్రాజ్యవత్సమున శత్రువుల కృత్యమైచున్నవి. నీస్యములయందే గాక మిత్రమండలియందుగూడ నిట్టి సామ్రాజ్యవత్సయైదెలను గానగను. స్వరక్షణార్థము ఫోన్సజేశ మిడుమలనంద సంసిద్ధమై యున్నది. బాతీయ ద్రోహులగు జర్మనీయులను క్షింప పరాను దొరతనమువారు దీక్షవహించి యున్నారు. రాజకీయములు, నైతికవ్యవహారములు మున్నగు సమాచారమును గూర్చి యుక్తమగుపరిక్ష నైతికొల్పబడునేగాని నిర్లక్ష్యమగు కట్టుబాటుండనేరవు. పరానువారి దృష్టి సమరకార్యములపైనే కేంద్రీకరింపబడును. ఇతర విషయములు వారిదృష్టి నాకర్షింపవని రాజ్యాంగ సభయందు క్లెమెన్సో గారు గంభీరముగ మహావ్యవహరి.

క్లెమెన్సో పాలకవర్గమునకు నిశ్చయించియుండి ట్లొక తీర్మానము సభయందు వామోచితమయ్యెను.

సంతృప్తికరములగు యుద్ధములు.

అంశము, నవంబరు 20:— రోడ్డునుపేగుగారు నేటిరాత్రి యిట్లు ప్రకటించిరి:— తెల్లవారిన పొంపే మేము పెంటుకైజి, సార్వీనదుల మధ్య సంతృప్తికరముగ ననేక యుద్ధముల మొనరించితిమి. విశేషసామగ్రిని బట్టుకొంటిమి. ఖైదీల నింక లెక్కింపలేదు.

వాయుభారమేమియు బాగులేదు. తుపానువీచుచున్నది. వైమానికదళ చాల కష్టముగ నున్నది.

శత్రుల ఫిరంగులు తీవ్రముగ నున్నవి. అందు ముఖ్యముగ బానిసీషు పాశ్చేందెయిలీల ప్రాంతమున నది మరియు తీవ్రముగ నున్నది.

ఆంగ్లవిమానముల సంచారము.

అంశము నవంబరు 21:— నేటి యుద్ధమున విమానములు పెక్కుటను తుత్తరమున 28 మైళ్లు సంచరించినవి. మార్గమున తురుష్కు స్థానములపై బొంబులను వేసిరి. ఈ ప్రదేశమునకు దక్షిణమున తురుష్కులున్నట్లు గానగాదు. పెక్కుటనుకు 16 మైళ్లు తుత్తరమున ట్రైగిసు ప్రవాహమున నుండిన జుల్వారు నాకను తురుష్కులు దగ్గ మొనరించిరిని కైదీలు చెప్పిరి. కైదీల వాక్యములను విమానములు ద్రువపరచినవి.

ఆధునిక చిహ్నములు.

కడచిన మూడుమాసముల నుండియు యుద్ధావధాన ప్రకటనము లొకటి వెంట నొకటి వచ్చుచే ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయము వ్యక్తమైనది. మాంట్యాగూ గారును సహాయకా ర్యదర్శి విలింగ్టన్ ప్రభువు గారును యీ విషయమై మాట్లాడిరి. మరియు అగస్టు నెలలో శాసనసభలో ముచ్చటించుచు, కార్య దర్శిగారు రాక పూర్వమే అంగీకరించినదే ప్రభుత్వము లను

మండ-నని సయ్య.

అప్పుడొంబవను, దీనిని, నొంబయి అంటే ఎవరూను.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోష్ణధములు.

	ద.ల.	ర.ల.
దంతచూర్ణము పండ్లతో ముట్టకు	...	0-2
శీర్షరసాయనము మాత్రలు ఆచార్యమునకు		2-4
దంతకులహరి పండ్లతో ముట్టకు	...	0-8
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	...	1-0
జ్వరహరి గ్లోమలకు సీసా 1-కి	...	1-12
మూలకంజు తైలము డబ్బి 1-కి	...	0-12
తేలుచుండ తెలుకాలుకు సీసా 1-కి...		0-9
శీతాంజనము కంటివ్యాధులకు	...	0-4
శలరామతైలము చాంతిచేయుటకు	...	0-6
గల్లజీ తైలము గల్లజీచేయుటకు డబ్బి 1-కి...		0-3
వాముకర్పూరము సీసా 1-కి ..		0-6
తేలకు నుండు సీసా 1-కి	...	0-4
రామర తైలము; రామర, కిటకు	...	0-6
కుండ్లుకు తైలము డబ్బి 1-కి	...	0-4
కురలిదాహము సీసా 1-కి	...	1-0
కఫహరి కిటకులకు దగ్ధకు	...	1-4
కఫహరిమాంసం కల్పనములకు డబ్బి 1-కి		0-3
చాయువుపోటుకు మందు	...	1-0

శీతాంజనము డిపోవారి దివ్యోష్ణధములు

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

శ్రీశ్రీశ్రీ గోపాలకృష్ణ గోకలగారి చక్కని
రంగుల చిత్రపటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. భిల్లూ ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

శారదాంబ
ఇది శ్రీ భక్తబోధిని యను నాటకము.
సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ
మిందుజూపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్టేజి వేరు.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

సావంతుని వనోష్ణధిసారసవరిల్లా

సావంతుని వనోష్ణధిసారసవరిల్లా

ఆశుభకర్తృ రక్తములన జగించు బాధ్యములకు కీటమముంటి మందు. కుతువులను, మచ్చలను, గండములను
శుద్ధి, ప్రాతనిష్ఠలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన ౩ క్షకుభ్ర కారిణి (28)

వనోష్ణధిసారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యమధ్యమ అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. రోగముగలది పాదరసదోషములను, మలబద్ధమును కార్యసంబంధమును నోవ్వలను పోగొట్టి రక్తమును
శుద్ధిపరచును. శరీరాలోగ్యమును గలగతయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 టోన్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రొప్రియరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

వికభాషాలివి ప్రశంస

ఇది శిశ్నెలకంటే అపూర్వము విరచితము.

వెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రనర్మకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయత కట్టమంది రామలింగారెడ్డి గారిచే

ప్రచురించినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈ మురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు
నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కుములోనే ధాతునష్టము
కలిగినవారికి మృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించుదురు. ఈ సాలామిసిరి
మురబ్బ సేవించినయెడల ఆట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర
కాలము సుఖముగ జీవించుదురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వచ్ఛస్థలితము మానును, ధాతువు
మాత్రముతో కలసిపోవుటమానును, నీరుచురు కుమానును, బహుమాత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము
కలుగును, రక్తము వృద్ధిచుగును, ఆకలియెక్కువ యగును, చక్కగమలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరి
అనునది ఒకకాలిపండు. ఇది కాబూర్, కాందహార్ జేతములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు

ఈపండును విశేషముగా తినుటవలన మనశ్శక్తి 4 గురు మనస్సులబలము ఆశేకమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను
సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మండులలో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయో
గించిన దానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపానప్రతిక పార్కులతో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బివెల రూ. 2-0-0. తచాలభర్తు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం. 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో,
మాంటు రోడ్, మద్రాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాఖ్యమైన
వెలకు దొరకును క్యాటలాగు ఉచితము.

డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.

(945) మేనేజరు.

Seeds & Plants.

నానావిధ చెట్ల దినుసులు.

మెడల్లు పొందిన సేలం గ్రేవ్ మామిడి చెట్లు పలు
విధమైన చెట్లదినుసులు యింక అనేక విధములయిన మొ
క్కల దినుసులు సీమ కానుకూరలు నాటుకాయకూరలు
విత్తనములు సరసముగ విక్రయింపబడును. కావలసిన వారు
అర్హతా స్థాంపుపంపితే, పటముతో ఇంగ్లీషు తెలుగు క్యాటలా
గు పంపుతాము. బాబులు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

ఎస్. కె. వి. కాదర్ మీరానాహేలు.

విత్తనములు, మొక్కవృక్షకుడు.

(959) కుమారస్వామిపట్టి, సేలం.

అమృతాంజన అనలేహ్యము.

ఈ లేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి

కాశ్యోతిసుఖము నొసంగును. 219

ఆరోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుర్యుద్ధిని యిప్పించును.

ప్రస్తుతము శాకభక్షిణులు అను పుస్తకమునకు

వ్రాసిన తపాల ఖర్చు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము.

వైద్యశాస్త్ర మహాశంకర్ గోవింద్,

ఆతంకన్నివా కౌపధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

TRY ONCE! TRY ONCE!!

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm

PRICE ANNAS 8 PER BOTTLE.

Sold Everywhere.

Our Catalog sent free on application.

APPLY FOR DETAILS:-

AMRUTANJAN DEPOT,

BOMBAY & MADRAS.

ఉచితము.

గదాధర

మనోహరమగు కథ.

అడ్రస్:— హెచ్.బి.ఎం.ఏ. అండు సన్సు,

943 పోస్టుబాక్సు 27, మద్రాసు.

గోరోజనము తులం ౧కి 2-౦-౦

కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0

కుంకుమపువ్వు తులం 1-కి 2-0-0

రసభస్మము తులం 1-కి 0-10-0

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను తులం 1-కి ... 8-8-0

పచ్చకర్పూరం " ... 2-0-0

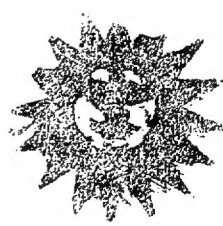
బాలామృతము సీసా 1-కి ... 0-12-0

తాంబూలమాత్రలు, సువాసనగా నుండును 50-కి 0-8-0

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాకడెన్ను మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ,
(53) 21, హమ్మం వీధి, బొంబాయి.